

Vereniging
van Openbare Bibliotheken
Jaarverslag 2010

inclusief

Werkgeversvereniging
Openbare Bibliotheken
Jaarverslag 2010

Inhoudsopgave

Vereniging van Openbare Bibliotheken Jaarverslag 2010

Voorwoord • 6

Samenvatting resultaten • 10

De vereniging • 12

Enkele ontwikkelingen in de beleidsomgeving • 19

Activiteiten en resultaten in hoofdlijnen • 21

Bijlagen • 30

Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken Jaarverslag 2010 • 37

Bijlage • 45

Voorwoord

2010: het eerste jaar sinds lange tijd dat de VOB zonder structurele overheidsbijdrage draait. Het eerste jaar dat de vereniging functioneert op inkomsten van haar leden en dus hoofdzakelijk op 'commitment' van haar leden. We mogen nu met recht zeggen: een vereniging van, voor, met en door haar leden!

Dat brengt onzekerheid met zich mee. Gaat het lukken met de ambitieuze activiteitenportefeuille, met een nieuw bestuur, nieuwe commissies, met een andere, veel kleinere groep medewerkers op het bureau, een nieuwe directeur ook? Er komen immers altijd onverwachte actualiteiten langs: kansen én bedreigingen. Op intern niveau wil dat vooral zeggen: zaken die nog zijn blijven liggen vanuit de ontvlechting. Voor de branche als geheel: de forse bezuinigingen op de subsidies voor de bibliotheken en de provinciale serviceorganisaties.

We zijn nu ruim twaalf maanden later: het bestuur stelt vast dat de voorgenomen activiteiten voor 2010 in grote lijnen conform plannen tot uitvoering zijn gekomen. De commissiestructuur is gerealiseerd en de fusie met de WOB heeft per 1-1-2011 plaatsgevonden. De belangenbehartiging voor de branche – de kerntaak van de vereniging – is een continu proces geworden. Dit alles ondanks de noodzakelijke extra inspanningen gedurende het afgelopen jaar om de ontvlechting van de oude VOB tot een goed eind te brengen en het nieuwe bureau op te bouwen. Het bestuur constateert dat er hard gewerkt is om de betrokkenheid van de leden bij de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van de vereniging te vergroten. Die lijn zal ook

komend jaar worden doorgetrokken, opdat nog meer leden zich actief en tijdig bij de opinie- en besluitvorming betrokken voelen. Dit als het gaat om het verenigingsbeleid en belangwekkende thema's voor de branche, zoals de branchestrategie, de actualisatie van de Agenda voor de Toekomst.

Er is geen reden tot tevreden achterover leunen. Integendeel. De ontwikkelingen in de samenleving waarmee de leden ten gunste en ten nadele geconfronteerd worden zijn legio en bovendien fundamenteel. Van de vereniging worden acties verwacht op onderwerpen als de bezuinigingen op subsidies voor de bibliotheken (landelijke lobby, handreikingen en bestuurlijk-juridische 'checklists'), de beoogde bibliotheekwet, de invoering van de centraal te ontwikkelen digitale bibliotheek, de deelname aan de collectieve marketingacties van de CPNB etc.

In 2011 zal het in 2010 opnieuw geformuleerde beleid – vanwege de fusie met de werkgeversvereniging WOB – in het profiel en de activiteiten van de vereniging tot uitdrukking moeten gaan komen. Het accent ligt daarbij op een vereniging voor maatschappelijk ondernemers en eigentijds werkgevers in de branche van openbare bibliotheken. Een vereniging voor en door de leden. Actieve betrokkenheid zal – meer nog dan in het verleden – aan de orde zijn. Veel branchekennis zit immers bij de leden en kan gedeeld worden met andere branchegenoten. De VOB zal dat mogelijk moeten maken. Evenals in 2010 rekt het bestuur op betrokken en actieve leden! Het bureau is van te geringe omvang om meer te doen dan regisseren en coördineren. Dat blijft ook zo, tenzij de leden de contributie fors zouden willen opvoeren. En die contributie was in het verslagjaar al een gevoelig onderwerp...

Wij nemen u in dit jaarverslag 2010 mee langs de belangrijkste activiteiten van dat jaar. Daarmee krijgt u zicht op onze inspanningen en resultaten. Het bestuur is al die leden die een actieve bijdrage hebben geleverd aan de doorontwikkeling en de activiteiten van de VOB zeer erkentelijk voor hun betrokkenheid en inzet! We blijven overigens zeer op die betrokkenheid en inzet rekenen: de VOB is immers een vereniging van, voor en door haar leden.

Een woord van waardering past ook richting de medewerkers van het bureau. Zij hebben het afgelopen jaar onder vaak moeilijke en onzekere omstandigheden het oude verder moeten afbreken en ombouwen en het nieuwe met weinig middelen moeten opbouwen. Met een schone lei beginnen was er niet bij. Om te gaan roeien moesten eerst de riemen nog gezocht worden. Het was echt pionieren en tegelijkertijd wennen aan nieuwe functies en nieuwe collega's. Desalniettemin zijn er door het bureauteam met veel energie en inventiviteit veel activiteiten ontplooid en zijn de belangen van de branche professioneel behartigd.

Als laatste wil het bestuur zijn grote dank uitspreken voor de (personele) ondersteuning die de vereniging heeft mogen ontvangen vanwege haar huisgenoten, het Sectorinstituut SIOB en de Stichting Bibliotheek.nl bij het afwerken van de ontvlechting en het opbouwen van de nieuwe VOB.

Erik Jurgens
voorzitter

Samenvatting resultaten

Extern

Ondanks de sterk interne focus van de VOB in dit overgangsjaar (zie de volgende paragraaf) hebben bestuur en bureau de 'winkel tijdens de verbouwing zoveel als mogelijk open weten te houden'.

Daardoor konden o.a. de volgende zaken gerealiseerd worden:

- vanuit de nieuwe positie nieuwe (hernieuwde) **relaties** opgebouwd met OCW, VNG, IPO, Sectorinstituut Openbare Bibliotheken, Stichting Bibliotheek.nl, NBD/Biblion, CPNB e.v.a.;
- actieve **persbenadering** o.a. vanwege de bezuinigingen in de branche;
- een onderzoek naar de bezuinigingen in de branche (i.s.m. SIOB);
- **lobby** bij VNG en Tweede Kamer, o.a. leidend tot enkele Kamervragen;
- een **bestuurlijk / juridische handreiking** over hoe om te gaan met bezuinigings-aankondigingen en een mantelovereenkomst voor de leden met een juridisch dienstverlener op dit terrein;
- **diverse standpunten** o.a. inzake de vormgeving van beleid en activiteiten van SIOB en Stichting Bibliotheek.nl;
- de realisatie in recordtempo van de jaarlijkse **BIS enquête** en **publicatie** van de CBS cijfers c.q. kengetallen over de branche;
- organiseren van drie **ledenvergaderingen** en mede organiseren van de eerste **Bibliotheek Tweedaagse** (i.s.m. SIOB en Stichting Bibliotheek.nl);
- plan voor een versnelde actualisering van de Agenda voor de Toekomst;
- gezamenlijke reactie met SIOB, Stichting Bibliotheek.nl en de Plusbibliotheken inzake het Consortium Gemeenschappelijke Infrastructuur;
- de verdere **doorontwikkeling en implementatie van de huisstijl** voor openbare bibliotheken / het merkbeeld;
- een mantelovereenkomst voor de toepassing van de huisstijl en de ontwikkeling van huisstijldragers;
- instrumenten voor en begeleiding van bibliotheken bij het aansluiten op de CPNB publiekscampagnes;
- diverse **workshops** voor marketingmedewerkers;
- ontwikkeling van een **jeugdsegmentatiemodel**;
- de vaststelling van de nieuwe **certificeringnormen** 2010 – 2013;
- **branchestandpunt** en uitspraak van de rechter inzake het leenrecht (verlengingen);
- nieuw pakket ingekochte **digitale content** (o.b.v. de omslaggelden);
- deponering van het merkbeeld bij het BeNeLux merkenbureau;
- overeenkomst met FOBID voor de **secretariaatsvoering** van dit overkoepelende platform;
- plan voor de **overname** van het restantvermogen van de Stichting Bibliotheek Innovatie Prijs en een eenmalige, afsluitende activiteit onder de hoede van de VOB.

Intern

Het mag niet verbazen dat in een jaar na de ontvlechting van de oude VOB – waarin de doorwerking van die ontvlechting nog dagelijks voelbaar was – en in een jaar dat de nieuwe VOB opgetuigd moest worden én een fusie voorbereid en gerealiseerd moest worden, de focus van bestuur en bureau zeer **sterk intern gericht** is geweest. Dat dat niet tot navelstaren heeft geleid, maar tot **concrete acties** om de VOB weer meer **toekomstbestendig** te maken, toont het volgende overzicht van (deel)resultaten aan:

Ontvlechting 'oude VOB'

- afronding **frictiekosten** aanvraag 2009 bij OCW;
- afspraken met boventallig verklaarde medewerkers voor **werk naar werk** trajecten;
- aanvraag **frictiekosten** 2010 bij OCW;
- aanvraag **frictiekosten** 2011 bij OCW;
- opstellen en ondertekening **Ontvlechtingsovereenkomst** VOB, SIOB en Stichting Bibliotheek.nl.

Optuigen nieuwe VOB

- nieuw **bestuur** actief;
- werving nieuw **personeel**, waaronder een nieuwe directeur, gerealiseerd;
- de 3 beoogde beleidscommissies samengesteld en voorzien van een voorzitter, commissie-secretaris en portefeuillehouder bestuur;
- de commissies gepresenteerd aan de leden;
- werkplannen voor de 3 commissies vastgesteld;
- nieuw **rekeningschema** opgesteld en ingevoerd in de financiële administratie;
- traject **teamsamenwerking** in gang gezet;
- besluit over gebruik **huisstijl** VOB.

Fusie met WOB

- bestuurlijke unie VOB en WOB per 1 januari gerealiseerd;
- een jaar later de **fusie** gerealiseerd;
- nieuwe **statuten** en nieuw **huishoudelijk reglement** opgesteld en vastgesteld door de leden;
- nieuw profiel voor de gefuseerde vereniging – verankerd in Jaarplan 2011 en begroting 2011 – vastgesteld door de leden;
- formatieplan voor de gefuseerde vereniging; tijdelijke afspraak met de leden over **contributiestelsel 2011 – 2012** en de financiering van de jaarlijkse CPNB-bijdrage.

De vereniging

Bestuur

Per 01-01-2010 trad een geheel nieuw bestuur aan, op de voorzitter na. De heer Jurgens was op de ledenvergadering van december 2009 herbenoemd tot 2012. In 2010 vertrok één bestuurslid, mevr. M. Casemier, wegens het aanvaarden van een functie buiten de bibliotheekbranche. Zij is opgevolgd door mevr. I. Reijntjes, directeur van de Bibliotheek aan den IJssel. Daarnaast wisselden twee bestuursleden van functie. De heer Noordam, vice-voorzitter, nam het penningmeesterschap over van mevr. Mertens. Zij bleef secretaris en is tevens onderhandelaar in de CAO onderhandelingsdelegatie.

Een selectiecommissie uit het (nieuwe) bestuur heeft – in samenwerking met wervingsbureau Public Spirit en kwartiermaker **Frans Meijer** – de werving van een nieuwe directeur ter hand genomen. In november 2009 was een advertentie geplaatst in een landelijk dagblad. Eind januari vonden de laatste gesprekken plaats. Bij de laatste selectie waren ook twee personeelsleden betrokken. Per 1 april is de heer **Ap de Vries** benoemd tot directeur van de VOB.

In verband met het vertrek van de huidige voorzitter eind 2011, is het bestuur ook gestart met de zoektocht naar een nieuwe voorzitter. Er is een profiel opgesteld en een informanten-netwerk bijeen gezocht. Het bestuur houdt de werving vooralsnog in eigen hand. Het bestuur vergaderde in 2010 acht keer. In juni vond na de bestuursvergadering een retraitemiddag plaats, waarin met name het nieuwe commissiemodel onder de loep werd genomen. Belangrijke onderwerpen voor het bestuur waren in 2010: nasleep van de ontvlechting, fusie met de WOB, Statuten en Huishoudelijk Reglement, contributiedossier, nieuwe CAO, nieuwe commissiestructuur en werkbegroting

Leden

Een heugelijk feit was dat de leden op de ALV van juni instemden met het lidmaatschap van de **PSO's**, inclusief stemrecht en een eenmalige contributieregeling. Een logische stap in het licht van de fusie, omdat de PSO's al lid waren van de WOB. Daarnaast een belangrijke stap in beleidsmatig opzicht, omdat daarmee alle krachten in de branche gebundeld worden. Er is een bedrijfskolom ontstaan. Formalisering van het lidmaatschap van de PSO's vond vervolgens plaats via de wijziging van de Statuten, die de leden in de ALV van december bekrachtigden.

Ledenvergaderingen

In 2010 vonden drie ALV's plaats. Op 17 juni was er nog een gescheiden ALV van de WOB (in de ochtend, met de nieuwe CAO als centraal onderwerp) en van de VOB (in de middag). Belangrijke onderwerpen waren de Jaarrekening en Jaarverslag 2009, Werkbegroting 2010, Contributiestelsel, lidmaatschap PSO's, Certificering en Fusie VOB/WOB. Dit was ook de ledenvergadering waarop de vier commissies, **Strategie & public affairs**, **Digitale Bibliotheek**, **Marketing & collectieve promotie** en **Werkgeverszaken / HRM** zich aan de leden voorstelden. Een extra ALV op 14 oktober was nodig in verband met de voorgenomen fusie en het wettelijk en statutair voorgeschreven proces dat eraan ten grondslag ligt. Dit was een gecombineerde vergadering van

WOB en VOB. Naast de fusie en de nieuwe statuten kwamen aan de orde: jaarverslag 2009 van de WOB, exploitatie VOB 2010, contributiestelsel, CAO 2010-2011.

Het middagdeel werd benut om de leden handreikingen te bieden bij bezwaar/beroep in het kader van bezuinigingen; hoe om te gaan met aankondigingen van bezuinigingen op subsidie: informatie en tips vanuit bestuursrechtelijk en juridisch perspectief. **Stadhouders Advocaten** uit Utrecht was te gast. Met dit bureau heeft de VOB een mantelovereenkomst gesloten om bibliotheken daadwerkelijk te kunnen laten bijstaan. De laatste ALV, wederom gecombineerd met de WOB, was op 9 december en vond plaats in Maastricht, voorafgaand aan het tweedaags bibliotheekcongres B2d10. Een betrekkelijke korte vergadering waarop een aantal zeer essentiële zaken werden afgetikt: fusie VOB/WOB, nieuwe statuten, nieuw huishoudelijk reglement, begroting en jaarplan 2011. Opnieuw stond ook het contributiestelsel ter discussie. De leden besloten twee jaar pas op de plaats te maken.

Nieuwe communicatie- en overlegstructuur: de commissies

Binnen het nieuwe bestuur is een functieverdeling afgesproken, waarbij voor drie commissies (Strategie & public affairs, Marketing & collectieve promotie en Digitale Bibliotheek) een portefeuillehouder is aangewezen.

Voor de nieuw te vormen commissies is vervolgens een publieke oproep onder de leden gedaan voor kandidaten. Kandidaten hebben zich met motivatie en beknopt CV bekend gemaakt aan de portefeuillehouders in het bestuur. Opmerkelijk hierbij was dat er vanuit de leden met **veel enthousiasme** is gereageerd, zodat er keus was uit veel kandidaten. De portefeuillehouder, beoogd voorzitter en de commissiesecretaris hebben de voordracht aan het bestuur voorbereid. Ze hebben zich hierbij o.a. laten leiden door geografische spreiding van de kandidaten over het land.

Kandidaten voor de Commissie Werkgeverszaken / HRM hebben bericht ontvangen dat de benoeming voor deze commissie na de fusie van WOB en VOB aan de orde is. Door de portefeuillehouders is in samspraak met de beoogde voorzitter en de commissiesecretaris een opdracht geformuleerd aan de commissies. Naast de bemensing van de commissies en het formuleren van de opdracht van bestuur aan de commissies, was er ook behoefte aan helderheid in de relatie van bestuur en commissies ten aanzien rollen, taken, werkwijze en bevoegdheden. Dit heeft geleid tot een **commissiereglement** waarin dit verder is uitgewerkt, inclusief een financiële paragraaf.

Verenigingsbureau

Het bureau stond tot 01-04-2010 onder leiding van interim-directeur **Hans Veen**. Per april nam **Ap de Vries** het stokje van hem over als nieuwe directeur van de nieuwe VOB. Ook begon per april de nieuwe commissiesecretaris **Coen van Hoogdalem**. Per juni 2010 deed de nieuwe office-manager Melissa Roeling haar intrede. Directiesecretaresse Rosita Dijkman verliet per december 2010 de VOB voor een nieuwe functie elders. Zij werd – vooralsnog tijdelijk – opgevolgd door Sindy Rijnvis.

Voor de 'oude' VOB medewerkers, die waren geplaatst in de nieuwe VOB, betekende dit veel verandering. Allen kregen zij een nieuwe functie en nieuwe taken, terwijl andere taken werden afgestoten. Nieuwe werkverhoudingen en samenwerkingsverbanden met elkaar en met de nieuwe collega's van buiten maakten het nodig om te werken aan **teambuilding**. Er zijn diverse sessies onder leiding van een extern adviseur geweest. Dit proces zal ook in 2011 nog doorwerken.

Ook inhoudelijk was er veel verandering. De missie en doelstellingen en daarmee de rolpositie van de branchevereniging zijn duidelijk anders dan die van de oude VOB: minder gericht op bibliotheekinhoudelijke zaken, maar meer gericht op belangenbehartiging en werkgeverszaken. De verhouding met de leden is daardoor minder afstandelijk en meer gericht op samenwerking en procesbegeleiding. Deze benadering en veranderende samenwerkingsrelaties, zoals met het bestuur, de commissies, de interne organisaties als SIOB en Stichting Bibliotheek.nl, vergen een attitude en positiespel van alle medewerkers die eerder niet vanzelfsprekend waren. Ook hieraan wordt onder leiding van de directeur verder aan gewerkt.

Communicatie

De nieuwe VOB ging meteen van start met een **nieuw logo**. Dit sluit aan bij, maar varieert op het nieuwe merkbeeld om daar mee aan te geven dat de VOB bij de familie van openbare bibliotheken hoort, maar geen openbare bibliotheek is.

Op basis van het nieuwe logo ging in januari ook meteen een geheel nieuwe **website** de lucht in. Deze website is een ontmoetingspunt voor het management in de branche. Dagelijks verschijnen korte nieuwsberichten vanuit de VOB en in de rubriek Bibliotheken in de media staat opmerkelijk nieuws uit de lokale bibliotheken. Voor het belangrijke dossier bezuinigingen is een aparte rubriek ingeruimd.

Maandelijks wordt aan alle directeurs en ieder die zich hiervoor aangemeld heeft de digitale Nieuwsbrief verzonden met het laatste nieuws uit VOB, uit aanverwante organisaties en uit de media. In 2010 is tweemaal een aparte Nieuwsbrief verschenen over het thema bezuinigingen.

De VOB heeft op **LinkedIn** een forum gestart voor de leden. Dit is een digitaal forum waarbij de leden binnen een besloten groep informatie kunnen delen en kunnen discussiëren. De discussies blijven bewaard. Groepsleden worden dagelijks of wekelijks via een mail geïnformeerd over de activiteiten op het forum. Binnen een week had al 25% van de directeurs zich gemeld.

Afwerken van de ontvlechting van de 'oude' VOB

Per 1 januari 2010 is de oude VOB, in eerste instantie op verzoek en initiatief van OCW, gereorganiseerd en ontvlecht. Daaruit zijn twee nieuwe organisaties ontstaan: het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB), en Stichting Bibliotheek.nl (BNL). En is er een nieuwe Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) ontstaan met een zeer ingekrompen taakstelling op het gebied van branchetaken (belangenbehartiging en strategieontwikkeling met name) en formatie en slechts nog gefinancierd door haar leden. Hoewel de ontvlechting formeel was gerealiseerd per 1 januari, bleek de praktijk vele malen weerbarstiger. Konden SIOB en BNL grotendeels als nieuwe organisaties beginnen, alles wat er nog lag aan oude contracten en afspraken stond op naam van de oude VOB. Huur, schoonmaak, ICT, postverwerking, centrale inkoop, verzekeringen, boventallige medewerkers lag allemaal bij de VOB. Het ontvlechten van al deze administraties gaf veel extra werk aan de relatief kleine VOB staf en vergde ook veel afstemming met de beide andere organisaties. Het opnieuw bekijken van alle contracten: wat is nodig, wat blijft wel en wat niet, wat kan goedkoper, nam veel tijd in beslag. Ook alle afspraken over frictiekosten met OCW en het daadwerkelijk binnenhalen van deze gelden was geen eenvoudige zaak.

Deze nasleep van het proces zal ook in 2011 nog doorwerken en legt een zware druk op het bureau. Ondanks deze extra belasting is de VOB in 2010 onder leiding van haar nieuwe directeur begonnen aan de opbouw van een nieuwe organisatie. Een klein bureau met een duidelijke opdracht: **belangenbehartiging en strategieontwikkeling**. Dit alles voor de leden en met hulp van de leden. Daartoe is een commissiemodel opgezet waarbij de inzet van de leden onontbeerlijk is bij de beleidsvoorbereiding en –uitvoering van de vereniging. De betrokkenheid van de leden was verheugend, gezien de opkomst bij de gecombineerde VOB/WOB ledenvergaderingen en de animo om in een van de vier nieuw opgestarte beleidscommissies plaats te nemen. Voor het bureau was deze betrokkenheid een grote stimulans om ondanks een nog krakende organisatie te werken aan een nieuwe VOB. Terwijl de nieuwe VOB nog hard bezig was haar oude veren af te schudden en een nieuw nest te bouwen, is ook met grote voortvarendheid de **fusie met de Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken (WOB)** voorbereid en gerealiseerd. Het profiel van de vereniging kreeg daardoor eind 2010 een nieuwe scherpere inhoud: maatschappelijk ondernemersvereniging in de bibliotheeksector, met een duidelijke focus op werkgeversvraagstukken.

Opbouwen relaties met SIOB en Stichting Bibliotheek.nl

Het jaar 2010 was ook het jaar waarin alle drie de nieuwe landelijke organisaties zich opnieuw moesten positioneren, naar het veld, naar de beleidsomgeving en ook ten opzichte van elkaar. De nieuwe VOB is een **zuivere brancheorganisatie** die op eigen benen staat: met louter een financiële grondslag op basis van de contributies van de leden. De leden bepalen met elkaar de koers van de VOB. Het SIOB is een sectorinstituut dat juist op basis van overheidssubsidie bestaat en OCW als zijn opdrachtgever heeft in het uitvoeren van stelseltaken en opdrachttaken ten behoeve van de branche openbare bibliotheken. Zijn opdracht is het versterken van het stelsel van openbare bibliotheken en de maatschappelijke verankering van het bibliotheekwerk. Bibliotheek.nl kan gezien worden als een dochterorganisatie van de VOB en heeft als opdracht het realiseren van de digitale bibliotheek en daaraan gekoppelde innovaties op het gebied van de dienstverlening en het beheer van bibliotheken. Zij is daarmee een uitvoerend orgaan met een tijdelijke directe financiële steun van OCW. De digitale infrastructuur wordt als landelijke stelseltaak gefinancierd door OCW, evenals een aantal innovatieprojecten die bibliotheken op basis van de vernieuwingsagenda ontwikkelen. Deze gesubsidieerde taken die bij Bibliotheek.nl en een flink aantal bibliotheken zijn belegd, worden door het SIOB vanuit zijn overheidsopdracht gemonitord en richting OCW van advies voorzien, terwijl de VOB de belangen van haar leden in het oog houdt. Afgelopen jaar was een jaar van aftasten, zoeken, elkaar vinden in een gecompliceerd samenspel van belangen, taken en verantwoordelijkheden. Wie heeft welke rol, hoe zijn de bestuurlijke verhoudingen, wie spreekt met welke overheid, hoe is de taakverdeling? Wekelijks vindt overleg plaats tussen de drie directeurs om dit soort zaken goed met elkaar af te stemmen. Inhoudelijke en strategische afstemming en praktisch handelen gaan hand

in hand. Een ding is altijd het uitgangspunt voor alle geweest: **het belang van de branche staat voorop**.

Dat is de gezamenlijke agenda.

Het bestuur van de VOB heeft, na advies hierover te hebben ontvangen van de Commissie Strategie & PA, in het voorjaar positief gereageerd op het beleidsplan **Sterker stelsel, groter bereik** van het SIOB.

Het jaarplan 2010 dat Bibliotheek.nl bij het ministerie van OCW indiende, werd door de Commissie Digitale Bibliotheek ondersteund en van een positief advies aan het bestuur van de VOB voorzien.

Fusie VOB en WOB

De ontvlechting was voor de ledenvergaderingen van de VOB en de WOB aanleiding om te besluiten tot een fusie van beide verenigingen. Opdat daardoor een nieuwe krachtige brancheorganisatie kon ontstaan, die de werkgevers- en ondernemersbelangen van de openbare bibliotheken en hun (provinciale) ondersteuningsorganisaties op een breed terrein weet te behartigen. Per 01-01-2010 vormden het bestuur van de VOB en het bestuur van de WOB reeds een **personele unie**, vooruitlopend op de voorgenomen fusie van beide organisaties. Vanwege de grote druk van de ontvlechting en de vele werkzaamheden die daar uit voortvloeiden, besloot het bestuur om de formele fusie uit te stellen tot 01-01-2011.

In de loop van het jaar 2010 werden twee kwartiermakers aangesteld om deze fusie voor te bereiden: **Frans Meijer** voor de VOB en **Hans van Velzen** (directeur OBA) voor de WOB. Juridische ondersteuning werd verleend door **Evert Slot** van het SIOB. Tezamen met beide directeurs hebben zij de fusie voorbereid en het bestuurlijk/juridisch traject doorlopen.

Op de ALV van 17 juni stemde de ledenvergadering van de VOB in met de voorgenomen fusie, waarbij de VOB de verkrijgende rechtspersoon is. De ledenvergadering van de WOB stemde eveneens in met de voorgenomen fusie, waarbij de WOB de verdwijnende rechtspersoon is. Tevens stemden beide ledenvergaderingen in met een voorgenomen statutenwijziging.

Hierna werd de wettelijke en statutaire voorgeschreven procedure in werking gesteld. Op een gecombineerde, extra ALV op 14 oktober spraken beide ledenvergaderingen het officiële voornemen uit tot fusie en stelden ze de gewijzigde statuten van de nieuwe VOB

vast. Het fusievoorstel, inclusief statuten en tussentijdse vermogensopstelling, werd vervolgens gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel, aangekondigd in een landelijk dagblad en ter inzage gelegd op de VOB en WOB kantoren. Op de gecombineerde ALV van 9 december bekrachtigden beide ledenvergadering formeel de fusie en de statutenwijziging. Het bestuur werd gemachtigd om de akte van fusie en de akte van statutenwijziging te doen passeren bij de notaris, wat op 31 december 2010 heeft plaatsgevonden. Tevens aanvaardden beide ledenvergaderingen met algemene stemmen het voorstel om het mandaat van het huidige bestuur ter gelegenheid van de fusie te verlengen volgens het huidige rooster van aftreden. Ook werd een nieuw Huishoudelijk Reglement vastgesteld.

Nieuw profiel van de gefuseerde Vereniging

De nieuwe, met de WOB gefuseerde, VOB is een branchevereniging voor alle decentraal en landelijk werkende organisaties die samen de branche van het openbare bibliotheekwerk vormen. Haar nieuwe profiel heeft zij vastgelegd in de **Preambule** van de nieuwe Statuten die per 01-01-2011 van kracht zijn geworden. Samengevat is de nieuwe VOB per 1 januari 2011 een vereniging geworden,

- van alle openbare bibliotheken en hun (provinciale en landelijke) ondersteuningsorganisaties;
- die de branche van het openbare bibliotheekwerk beschouwt als samenhangend stelsel van decentraal aangestuurde voorzieningen;
- die zich richt op collectieve belangenbehartiging van de aangesloten leden vanuit het perspectief van hun maatschappelijk ondernemerschap en werkgeverschap;
- die zich bij de uitvoering van haar taken rekenschap geeft van de diversiteit en pluriformiteit in de bibliotheekbranche;
- die toekomstgeoriënteerd is, omgevingsgericht, openstaat voor samenwerking met partners in het culturele en educatieve veld en focust met een sterke politiek- bestuurlijke en sociaaleconomische antenne;
- en die tenslotte kan worden getypeerd als een vereniging van, voor en door de leden, die zich met name richt op de directeuren / management van de lidorganisaties (werkgevers) en die wordt ondersteund door een beperkt doch professioneel bureau, passend binnen de nieuwe kaders.

Nieuwe Statuten en Huishoudelijk Reglement

Op de gecombineerde, extra ALV van 14 oktober werden aan de VOB en WOB ledenvergaderingen de gewijzigde statuten voor de gefuseerde VOB voorgelegd. De leden van beide verenigingen hebben met de nieuwe statuten ingestemd. Op de gecombineerde ALV van december werd dit besluit formeel bekrachtigd. Deze nieuwe statuten zijn gebaseerd op de oude statuten van VOB en WOB. Er is daarbij uitgegaan van de gedachte om in de statuten alleen dat te regelen wat wettelijk is voorgeschreven. De statuten bevatten daarmee alleen de grondregels die de werkingssfeer en de structuur van de vereniging weergeven. Via het huishoudelijk reglement en andere reglementen wordt nadere uitwerking aan de statuten gegeven.

De kringen van gewone en buitengewone leden van VOB en WOB zijn samengevoegd. Tot de gewone **leden** behoren nu alle partijen die deel uit maken van de branche van het openbare bibliotheekwerk:

- rechtspersonen die openbare bibliotheken in stand houden;
- rechtspersonen die provinciale service organisaties in stand houden;
- overige rechtspersonen die naar het oordeel van het bestuur deel uit maken van de branche of daarin een functie vervullen die het lidmaatschap van de vereniging rechtvaardigen.

De taak van de nieuwe VOB als **werkgeversorganisatie** is in de statuten expliciet benoemd en verankerd evenals de wijze van besluitvorming over het arbeidsvoorwaardenbeleid en CAO-akkoorden. Ten behoeve van de uitoefening van de functie van werkgeversorganisatie wordt nu in de statuten onderscheid gemaakt tussen leden die de CAO Openbare Bibliotheken toepassen en leden die een andere arbeidsvoorwaardenregeling toepassen; niet alle leden voeren immers de CAO Openbare Bibliotheken uit, waaronder de publiekrechtelijke bibliotheekorganisaties. De in 2006 ingevoerde statutaire bepalingen over certificering als vereiste voor het lidmaatschap van de categorie openbare bibliotheken blijven vooralsnog ongewijzigd van kracht. Wel is aangekondigd dat op dit punt voor **2014** een **evaluatie** zal plaatsvinden.

Op de ALV van 9 december werd aan de ledenvergadering een **nieuw Huishoudelijk Reglement** voorgelegd, eveneens gebaseerd op de reglementen van de oude VOB en WOB. Ook hier hebben de leden mee ingestemd. In het Reglement is een nadere uitwerking gegeven aan een aantal zaken, zoals contributies, bestuursverkiezing, bestuursreglement, onderhandelingsdelegatie CAO en ledenraadpleging en commissies. Voor de toelating tot het lidmaatschap en de kwestie van het gewogen stemrecht zijn in het Huishoudelijk Reglement overgangsregelingen opgenomen tot besluitvorming heeft plaatsgevonden (uiterlijk in 2012) over een nieuw contributiestelsel.

Naar een nieuw contributiestelsel

In het kader van de inrichting van de nieuwe VOB en met het oog op de fusie van de VOB en de WOB had de kwartiermaker in 2009 de opdracht gekregen een nieuw contributien- en stelsysteem te ontwerpen. Een eerste voorstel daaromtrent lag voor in de ALV van oktober 2009. Naar aanleiding van op- en aanmerkingen van de leden lag er in december 2009 een herzien voorstel op tafel. Hoewel er overeenstemming was over de uitgangspunten, lukte het niet tot concrete afspraken te komen. De voorzitter zegde een nieuw voorstel toe gekoppeld aan de statutenwijziging en het stemrecht.

In 2010 is een **extern adviseur** ingeschakeld met de opdracht om het contributievoorstel van december opnieuw door te rekenen op basis van de meest recente gegevens inzake aantal fte's (opgaven van WOB) en van inwoneraantallen (opgave VOB). Op de ALV van juni 2010 stemden de leden in met het voorstel om een extra uitgangspunt toe te voegen, namelijk een beperkte aftopping van het bedrag per inwoner boven de 250.000 inwoners. Tevens werd een **adhoc commissie** uit de leden ingesteld om met behulp van de externe adviseur een verder voorstel te ontwikkelen. Zij bracht in oktober aan het bestuur haar advies uit: nog twee jaar wachten met een nieuw contributiestelsel, omdat er te veel obstakels werdenesignaleerd om nu tot besluitvorming over te gaan. Op de extra ledenvergadering van oktober 2010 liet het bestuur de commissie haar advies presenteren en deed zelf nog een uiterste poging door op de ledenvergadering drie varianten voor te leggen voor een contributiestelsel dat wel per 1 januari 2011 ingevoerd zou kunnen worden. Voor geen van de gepresenteerde varianten bleek een meerderheid te vinden.

Daarom heeft het bestuur besloten voorlopig **rust** te creëren op dit dossier. Enerzijds omdat het de branche geen goed doet om langdurig over dit onderwerp in discussie te

blijven. Er spelen inmiddels belangrijker zaken zoals de forse bezuinigingen, die alle aandacht opeisen en ook eenheid in de branche noodzakelijk maken. Anderzijds omdat het voor de VOB zelf nodig was om begroting en jaarplan 2011 vast te stellen. De inkomsten uit contributie moeten in 2011 ten minste **€ 1.850.000** en in 2012 ten minste **€ 2.030.000** (prijspeil 2010) bedragen i.v.m. de aangegane financiële verplichtingen jegens de CPNB en de eerdere besluitvorming door de leden inzake de taken en omvang van het VOB bureau. De leden gingen op de ALV van december akkoord met het bestuursvoorstel dat als uitgangspunt voor de berekening van de contributiebijdragen per lid over 2011 en 2012 heeft het betaalde contributiebedrag over 2010 respectievelijk 2011, vermeerderd met een procentuele verhoging in die mate als nodig is om de verplichting aan de CPNB te betalen. Voor 2011 was die verhoging 9,2 %, voor 2012 zal die ongeveer hetzelfde zijn (de commissie uit de leden adviseerde dat de totale verhoging niet boven de **20%** zou moeten mogen uitkomen). Tevens werd afgesproken dat in 2012 een nieuw contributievoorstel wordt gepresenteerd, dat per 2013 moet ingaan. Als opnieuw geen overeenstemming wordt bereikt, zal een arbitragecommissie worden ingesteld die een bindend advies zal uitbrengen. Als derde element gingen de leden ermee akkoord dat een taskforce zal onderzoeken of er voor de financiering van de CPNB bijdrage andere mogelijkheden zijn. Tevens zal in kaart gebracht worden welke financiële stromen en verplichtingen (en in welke omvang) er zijn vanuit de bibliotheken naar

centraal / collectief niveau, hoe en waartoe die verdeeld worden c.q. welk rendement ze opleveren en waar mogelijk besparingen voor de bibliotheken gevonden kunnen worden.

Vestigingsplaats

Bij de ontvlechting was door het oude bestuur besloten dat in ieder geval de VOB zo snel mogelijk naar **Utrecht** zou verhuizen. In het kader van de fusie met de WOB kwam dit thema opnieuw ter discussie. Het huidige bestuur heeft de besluitvorming op dit dossier bekrachtigd. Zij is van mening dat het voor de leden beter is dat hun brancheorganisatie **centraal** in het land is gevestigd, meer temidden van de leden op een voor iedereen goed te bereiken locatie. Het branchebureau, met vergaderfaciliteiten, kan dan functioneren als de huiskamer van de branche. De VOB, als hoofdhuurder van de ruimte aan de Grote Marktstraat in Den Haag, heeft een huurcontract tot juli **2013**. Helaas bleek het in 2010 niet mogelijk een nieuwe huurder te vinden. Inmiddels zijn er bij SIOB en Stichting Bibliotheek.nl huisvestingsproblemen ontstaan, omdat er door groei van de organisaties ruimtegebrek ontstond. Beide organisaties kunnen alleen investeren in een ruimtelijke reorganisatie als er de garantie was dat zij tot **juli 2013** kunnen blijven zitten. Vertrek van beide organisaties zou voor de VOB grote financiële problemen meebrengen, aangezien de ruimte te groot en te duur is voor de VOB alleen. Eind 2010 is besloten dat alle drie de organisaties tot **juli 2013** op de huidige locatie gehuisvest blijven.

Financiën

Het financiële beleid stond in 2010 sterk in het kader van de ontvlechting van de oude VOB (frictiekosten; verrekeningssystematiek met SIOB en Stichting Bibliotheek.nl) en de **opbouw** van de nieuwe vereniging (wijziging begrotingsopstelling en financiële administratie).

Duidelijk was dat de begroting 2010 nog niet gestoeld kon zijn op ervaringsgegevens (die waren er gewoonweg niet). En geconstateerd is dat het volgen van de exploitatie / bewaken van de begroting geen sinecure was, omdat het gehanteerde rekeningschema nog gebaseerd was op de financiële administratie van de oude VOB, idem het contractenbeheer en de facturenstroom. Dat de ontvlechte en in omvang zeer gekrompen VOB desalniettemin nog steeds hoofdhuurder is van het pand en twee onderhuurders kent (SIOB en Stichting Bibliotheek.nl), die ook

gebruik maken van de contracten voor de kantoorfaciliteiten van de VOB, maakten het voeren van de financiële huishouding van de VOB er in 2010 niet gemakkelijker op.

Bovendien is per 1 januari 2010 de gehele financiële deskundigheid / capaciteit van de oude VOB naar de nieuwe organisaties verdwenen en is in het kader van de plaatsing conform sociaal plan de functie van financieel medewerker (in eerste instantie niet eens in het nieuwe formatieplan opgenomen!) toebedeeld geraakt aan een medewerker van de VOB die zich nog geheel moest gaan scholen in financiële administratie / boekhouding. Een nieuwe directeur en een nieuwe officemanager zijn pas in de loop van de eerste helft van het jaar in dienst getreden.

Al met al: het recept voor grote problemen in de bewaking van de begroting. In deze omstandigheden is het niet vreemd dat het bestuur geconfronteerd raakte met exploitatiecijfers die achteraf gezien nog niet valide genoeg bleken en een dreiging lieten zien zeer in de rode cijfers terecht te komen. De prognose luidde: -/- € 180.000. Het bestuur heeft op de extra algemene ledenvergadering van oktober deze prognose met de leden gedeeld.

In de **tweede helft van 2010** is een zeer restrictief financieel beleid gevoerd. Daarnaast is er in de laatste maanden van 2010 versneld een beter beeld ontstaan over de kostenstroom en het contractenbeheer (met het in dienst treden per 1 juni van een officemanager) en de toerekening van kosten aan de bij OCW te declareren frictiekosten en de met SIOB en Bibliotheek.nl te verrekenen kosten. Mede hierdoor kan de vereniging nu een exploitatiesaldo per 31 december 2010 presenteren van slechts -/- € 11.122. Deze in financiële zin gunstige bijstelling van de verwachting is evenwel mede te verklaren uit het feit dat de drie beleidscommissies van de VOB – waar voor per commissie een aanzienlijk activiteitenbudget was gereserveerd – per 2010 nog moesten worden geformeerd en dat zij daarna eerst op stoom zijn gekomen: zij hebben nauwelijks gebruik kunnen maken van de begrootte middelen. Dit moet echter vooralsnog als een incidenteel beeld beschouwd worden.

In de **loop van het begrotingsjaar** hebben directeur en bestuur geconstateerd dat de in 2010 gehanteerde begrotingsopstelling onvoldoende zicht biedt op de exploitatie vanuit verenigings-perspectief c.q. de inzet op de verenigingsfuncties (belangenbehartiging, strategieontwikkeling e.d.) niet zichtbaar maakt; waardoor daar ook niet op gestuurd kan worden. Daarom is reeds in de loop van 2010 de begrotingsopstelling en het benoemen van de posten drastisch gewijzigd in het zicht van de begrotingsopstelling 2011. Zie daartoe de op de algemene ledenvergadering van 9 december 2010 vastgestelde begroting VOB 2011. Daarnaast is de financiële administratie zeer vereenvoudigd via een forse inperking van het rekeningschema.

Enkele ontwikkelingen in de beleidsomgeving

In 2010 is een nieuwe regering aangetreden die, tengevolge van de kredietcrisis, zeer forse bezuinigingsplannen heeft aangekondigd. Hoewel in het regeerakkoord expliciet staat vermeld dat openbare bibliotheken worden ontzien en dat vooralsnog ook uit de rijksbegroting blijkt, lijkt dat bij de gemeentes – de grootste financier van de openbare bibliotheken – anders uit te pakken. De gemeentelijke inkomsten lopen sterk terug, waardoor gemeenten zich genoodzaakt zien te korten op hun uitgaven. En de verwachting blijft dat er gekort zal gaan worden op het Gemeentefonds.

Ook op provinciaal niveau worden bezuinigingen aangekondigd. Vanaf 2011 wordt het provinciefonds met 290 miljoen gekort. Deze korting van ruim ca **30%** zal zeker effecten hebben op de provinciale financiering van het bibliotheekwerk.

In een onderzoek naar bezuinigingen op bibliotheken, gehouden op initiatief van SIOB en VOB, bleek halverwege 2010 dat zeker **93%** van de bibliotheken met bezuinigingen op het gemeentelijk subsidie te maken krijgt, oplopend tot wel **50%** en soms zelfs nog meer. Dit zou wel eens voor éénderde van de bibliotheekvestigingen opheffing kunnen gaan betekenen. De bezuinigingen zijn in tegenspraak met het Bibliotheekcharter uit december 2009, dat de overheden met elkaar sloten als richtlijn voor **lokaal bibliotheekbeleid** en **bibliotheekvernieuwing** in een sterk decentraal stelsel. Met bezuinigingen op de verschillende bestuursniveaus komt het hele stelsel onder druk te staan. De VOB heeft haar rol als landelijk belangenbehartiger opgepakt. Er zijn brieven gestuurd naar o.a. de informateur, de nieuwe staatssecretaris, de VNG. Met leden van de Tweede Kamer worden

contacten onderhouden, wat heeft geleid tot Kamervragen over de bezuinigingen op het bibliotheekwerk. De alarmerende berichten over de forse bezuinigingen op bibliotheken en het sluiten van vestigingen en filialen heeft ook in de **pers** veel aandacht gekregen. Zowel op landelijk als op lokaal niveau verschenen in diverse kranten artikelen. Dit heeft ook het publieke debat gevoerd. In oktober startte de VOB de petitieactie **Steun de bibliotheek**. Het grote publiek wordt opgeroepen om de digitale **petitie** te ondertekenen die de gemeente oproept om de bibliotheken als basisvoorziening in buurten en wijken in stand te houden. Met de VNG voerde de VOB diverse keren overleg over de lokale bezuinigingen, waarbij de VNG nadrukkelijk is geweest op die gevallen waar het instapniveau onder druk staat.

De VOB heeft de bibliotheken op lokaal niveau ondersteuning geboden in hun verweer tegen de bezuinigingen met diverse hulpmiddelen. Tweemaal, in maart en oktober, is een extra **Nieuwsbrief Bezuinigingen** verschenen, met een overzicht van activiteiten, documenten, nieuws uit de media etc. Op de VOB site staan **lobby-instrumenten**, zoals voorbeeldbrieven, brochures, argumenten, filmpjes. Ook is een mantelovereenkomst

gesloten met een juridisch adviseur, *Stadhouders Advocaten*, waar leden tegen gunstig tarief advies en hulp kunnen krijgen. Zij hebben in opdracht van de VOB een juridische handreiking *Beroep en verweer* opgesteld (op basis van een document dat ons door brancheorganisatie **Kunstconnectie** ter hand werd gesteld), die van de site is te downloaden.

In maart waren er gemeenteraadsverkiezingen, in juni Tweede Kamerverkiezingen. Ten behoeve van positionering en lobby in de lokale politiek werden in 2009 al een **brochure** en **filmpjes** over de kernfuncties van de bibliotheek geproduceerd. De filmpjes werden vroeg in 2010 verspreid aan alle bibliotheekdirecteuren. Ook zijn ze op YouTube te bekijken. D66 maakte de bibliotheek onderdeel van de lokale campagnes door de zondagsopenstelling van de bibliotheek te agenderen. In juni werd een nieuwe Tweede Kamer verkozen. In de aanloop naar de

verkiezingen werd de bibliotheek onder de aandacht gebracht van politieke partijen voor de verkiezingsprogramma's. Na de verkiezingen keerden geen van de woordvoerders van de fracties op het beleidsterrein bibliotheken terug als Kamerlid of als woordvoerder op deze portefeuille. In de formatie richtte de VOB zich tot de formateur in het belang van bibliotheken. Het regeerakkoord van het kabinet Rutte besteedde een paragraaf aan bibliotheken. De tekst luidde dat het kabinet in de bezuinigingen bibliotheken zoveel mogelijk zou **ontzien**. Met alle nieuwe fractie woordvoerders op het gebied van de bibliotheken zijn afspraken geweest of gepland.

Inmiddels zijn, op initiatief van OCW, de gesprekken over een beoogde nieuwe bibliotheekwet in de planning. De VOB heeft het belang hiervan onderstreept bij de staatssecretaris en gewezen op de *Proeve van Wet*, die de VOB reeds in 2008 had opgesteld als mogelijk uitgangspunt voor een nieuwe wet.

De samenleving verandert en daarmee ook de bibliotheek. De toenemende digitalisering zorgt voor nieuwe kansen en mogelijkheden voor bibliotheken om hun kerntaken uit te voeren. Boeken / collecties blijven daarbij een belangrijk instrument voor bibliotheken. Om die reden is de toenemende vraag naar **e-boeken** aanleiding voor bibliotheken om mét aanbieders en afnemers in de praktijk te onderzoeken hoe zij e-boeken het beste t.b.v. de ruim 4 miljoen leden kunnen inzetten. Om richting te geven aan dit proces heeft de VOB

samen met het Sectorinstituut en Bibliotheek.nl een Stuurgroep ingesteld. Deze Stuurgroep kreeg als opdracht mee:

'het verwerven van een strategische positie voor openbare bibliotheken in de markt voor e-books waardoor de gebruiksmogelijkheden voor bibliotheekleden en de sterke maatschappelijke positie van de bibliotheken nu en in de toekomst gewaarborgd blijven'.

Vanuit de Stuurgroep eBooks is het project **ELMO** (E-books Library Made Operational) gestart om vorm te geven aan de realisatie van de eBook propositie. De projectscope kan omschreven worden als het realiseren van de benodigde technische infrastructuur en het selecteren van de daarbij horende externe partners, het inbedden van die technische infrastructuur, het contracteren van titels van rechthebbenden, het inbedden van de eBookpropositie in de bibliotheekorganisaties, marketing en communicatie omtrent de eBookpropositie en het beschikbaar stellen van rechten-vrije en gecontracteerde beschermde titels. Eind 2010 zijn er een aantal businesscases ontwikkeld en waren de gesprekken met uitgeverij en boekverkopers in een zodanig stadium dat in 2011 een gezamenlijke proeftuin kan worden gerealiseerd.

Activiteiten en resultaten in hoofdlijnen

Kerntaken

De kerntaken van de vereniging in 2010 waren:

- A Strategie, collectieve belangenbehartiging en lobby, representatie;
- B In- en extern organiseren van de branche / afspraken maken binnen de branche en met derden;
- C Dienstverlening en kennisdelen (brancheforum / ontmoeten).

Bij de beleidsvoorbereiding en –uitvoering op deze kerntaken spelen de drie beleidscommissies van de VOB een prominente rol.

Commissies

Commissie Strategie & public affairs

De Commissie vergaderde in 2010 zeven maal.

Naast de formele vergaderingen werden **twee extra bijeenkomsten**

ingelast op 2 en 23 december van een deel van de Commissie. Dit maakte het totaal van de commissiebijeenkomsten op negen. In de bijeenkomsten stelde de Commissie het plan van aanpak voor de **actualisering van de branchestrategie** op. Dit werkplan werd in oktober vastgesteld door de Commissie en aangeboden aan het bestuur. In de novemberbijeenkomst van het VOB bestuur werd het plan goedgekeurd. Het plan werd gepubliceerd op website en via de Nieuwsbrief bekend gemaakt.

De Commissie startte de uitvoering van het werkplan met een eerste strategiesessie met de branche tijdens de Bibliotheek Tweedaagse in Maastricht. Bij deze sessie is door de portefeuillehouder het traject van het werkplan op hoofdlijnen toegelicht aan de deelnemers van de sessie. In deze bijeenkomst op 9 december werden drie toekomstscenario's geschetst en werden met de 75 deelnemers de argumenten

voor deze scenario's gewisseld en bij elkaar gebracht. Het was een goede sessie waaruit deelnemers met energie en argumenten gevoed de lokale strategische trajecten weer gingen.

Op 16 december werd in de commissievergadering de sessie van 9 december geëvalueerd. De gevoelde urgentie in de branche leverde de wens op het proces verder te versnellen. In verband met het verwerven van draagvlak in de branche, de toch al zeer krappe planning en het financiële kader werd besloten om het vigerende werkplan voortvarend verder ter hand te nemen. Op het terrein van public affairs verkende de Commissie in 2010 het terrein. Het public affairs werkplan werd in de eerste commissievergadering van 2011 afgetikt en vervolgens aangeboden aan het bestuur.

Het VOB bestuur heeft in het najaar van 2010 de Commissie Strategie gevraagd advies uit te brengen over wetgeving voor de openbare bibliotheek. In het Bibliotheekcharter 2010-2012 is deze aanpassing van de Wet Specifiek Cultuurbeleid aangekondigd omdat de huidige wetgeving onvoldoende aanknopingspunten biedt voor bibliotheekbeleid nu. Het ministerie van OCW heeft voor de eerste maanden van 2011 veldconsultaties gepland.

Commissie Marketing & collectieve promotie

De Commissie Marketing en promotie startte op 26 maart 2010 en kwam **vijf** maal bijeen. De Commissie rekent het tot haar opdracht het bestuur te adviseren over het te voeren marketingbeleid en de vormgeving daarvan. De Commissie heeft zich bezig gehouden met de doorontwikkeling en implementatie van het beeldmerk en de gezamenlijke huisstijl. De Commissie nam het initiatief om met **Biblionet Enschede** gesprekken aan te gaan over het ontwikkelen van beeldmerkdragers en het opzetten van een fonds voor doorontwikkeling van de gezamenlijke huisstijl. Dat resulteerde in een raamovereenkomst met Biblionet Enschede waarin laatstgenoemde de status van voorkeursleverancier krijgt. De overeenkomst zal in 2011 getekend worden.

De Commissie stelde haar relatie met het **Vakberaad Onderzoek** vast. Het Vakberaad is voor deskundigheidsbevordering binnen de bibliotheken. Indien de Commissie ten behoeve van beleidsvorming inhoudelijke deskundigheid nodig heeft, wordt die deskundigheid ad-hoc ingeroepen. Met betrekking tot de **jeugdsegmentatie** besloot de

Commissie om geen vertaalslag te maken van de jeugdsegmenten naar Mosaic-huishoudens. Tevens werd besloten dat voortzetting van de samenwerking met EMC inzake de **volwassenen segmentering** (De klant is koningin) niet opportuun was. Ten aanzien van de voortzetting van het **partnership in de CPNB** verzocht het bestuur van de VOB in september de Commissie met een kosten/baten analyse te komen en met een advies over het al dan niet voortzetten van het partnership. De Commissie verwacht medio 2011 het bestuur van een advies te kunnen voorzien.

In het kader van kennisbevordering maakte de Commissie afspraken met SRM. SRM maakte een **learn it en do it programma** voor marketingmensen bij bibliotheken. Het programma sluit aan op thema's die de Commissie van belang vindt. Het programma sloeg aan: korte tijd was het maximum van **25** deelnemers bereikt. Het Sectorinstituut zorgde nog voor een financiële bijdrage aan het programma, waardoor met name persoonlijke begeleiding bij het opstellen van een marketingplan gerealiseerd kon worden. De ontwikkelingen rondom eBooks werd door de Commissie nauwlettend gevolgd vanuit deelname in de Stuurgroep eBooks en deelname in verschillende werkgroepen. Tenslotte stelde de Commissie in december haar jaarprogramma 2011 vast.

Commissie

Digitale Bibliotheek

De Commissie Digitale Bibliotheek startte op 17 maart 2010 en kwam in totaal **ZES** maal bijeen. De Commissie rekent het volgende tot haar opdracht:

- adviseren van het bestuur van de VOB;
- invloed uitoefenen op SIOB, Bibliotheek.nl, NBD/Biblion, OCLC, HKA, CPNB, e.a.;
- bestuursdelegaties voorzien van adviezen;
- agenderen van issues bij SIOB en Bibliotheek.nl;
- het zelforganiserend vermogen van de sector stimuleren;
- een focus aanbrengen in issues en een toekomstperspectief schetsen van de digitale bibliotheek binnen het totaal.

De Commissie sprak een aantal keren met vertegenwoordigers van Bibliotheek.nl. Het jaarplan 2010 dat bibliotheek.nl bij het ministerie van OCW indiende werd door de Commissie ondersteund en van een **positief** advies aan het bestuur van de VOB voorzien.

Het implementatieplan Bibliotheek.nl werd besproken en de Commissie concludeerde dat het een **goed** verhaal is dat zij van harte wil **steunen**. Zij adviseerde Bibliotheek.nl te zorgen voor draagvlak bij bibliotheken die nu niet meedoen met de implementatie, oog te hebben voor de problematiek die kan ontstaan bij relatief kleine bibliotheken die niet met een PSO werken, modellen te ontwikkelen die laten zien hoe de exploitatie zich ontwikkelt, kennis en management te borgen in de organisatie van Bibliotheek.nl en de verwachtingen in de branche goed te managen. Ook werd met Bibliotheek.nl over GIDS van gedachten gewisseld. Bibliotheek.nl schetste mogelijke exploitatiescenario's. Over de exploitatie heeft de Commissie geen mening; daar moet exploitant (Bibliotheek.nl) een oordeel over geven. Belangrijke vraag is op welke wijze GIDS bijdraagt aan het laden van de digitale bibliotheek binnen

het merkbeeld, er vanuit gaande dat GIDS voorziet in een behoefte bij consumenten. In dat kader moet de discussie breder getrokken worden naar 'hoe laden we het merk de bibliotheek met de digitale component'. In 2011 zal de Commissie daartoe een voorzet geven. In oktober 2010 bood de voorzitter Stuurgroep Consortium GII aan het bestuur VOB het visiedocument van het Consortium GII 'Een digitale Nederlandse bibliotheek' aan. In opdracht van het bestuur bereidde de Commissie een reactie voor en adviseerde het bestuur een gezamenlijke reactie te geven met de Plus bibliotheken, het Sectorinstituut en Bibliotheek.nl. Het bestuur nam dit advies over waardoor het mogelijk werd met één reactie te reageren. Kern van de reactie was dat de visie en ontwikkeling van GII een **impuls** geeft aan het bieden van een **groot scala** aan digitale diensten en beleidsmatig goed aansluit op de visie van de branche. Tenslotte stelde de Commissie haar jaarprogramma 2011 vast.

Overige activiteiten VOB bureau

Branche Informatie Systeem BIS

De nieuwe VOB heeft in het begin van het jaar veel vaart gezet achter het verzamelen van de statistiekgegevens bij de bibliotheken. Voor publiciteits- en lobbydoeleinden, zowel van de VOB als van de bibliotheken zelf, is het van groot belang om over actuele (gebruiks)cijfers uit de bibliotheekbranche te beschikken. Dit is een voorwaarde om snel en adequaat beleid te kunnen beïnvloeden in tijden van bezuinigingen. Het web-based BIS systeem was inmiddels technisch verouderd en gaf in 2009 al veel problemen. Hierdoor ontstond ook veel vertraging. Daarom is dit systeem in 2010 niet meer gebruikt, maar vervangen door een eenvoudig **Excel-bestand**, waar iedere bibliotheek goed mee uit de voeten kan. De vragenlijst van het BIS is in 2010 drastisch ingekort. Er worden geen kwalitatieve vragen meer gesteld, alleen nog vragen waarop **harde cijfers** van toepassing zijn. Eind april werd het nieuwe BIS formulier verzonden en **half juli** had **93 %** van de bibliotheken het ingevuld teruggestuurd. Dit heeft er toe geleid dat al in september de gevalideerde bibliotheekcijfers over het jaar 2009 op de site van de CBS stonden, ruim een jaar eerder dan normaal.

Het is verheugend dat er weer een **stijgende lijn** te zien is in het aantal bibliotheekleden. Alle bibliotheken tezamen tellen ruim **4 miljoen** leden. Daar tegenover staat echter dat het aantal uitleningen een dalende tendens vertoont. Mensen zijn wel lid van de bibliotheek, maar lenen blijkbaar minder materialen dan voorheen. Ze bezoeken de bibliotheken wel steeds meer om andere redenen. Bijvoorbeeld voor de internettoegang, voor culturele en educatieve activiteiten, als studieplek en ook steeds meer als werkplek (ZZP-ers).

Platforms en vakberaden

Eind 2009 is aan de vakberaden die op dat moment bestonden, bericht dat zij in 2010 nog eenmaal €2000,- subsidie ontvangen. Dit jaar heeft de VOB bekeken hoe zij haar overlegstructuur inricht op basis van haar nieuwe profiel en hoe die structuur zich verhoudt tot de vakberaden. De VOB is vooral een maatschappelijk ondernemersverenigingvereniging en heeft op bibliotheekinhoudelijk en vakinhoudelijk niveau nog maar een beperkte taakstelling.

In een verkennend overleg in november tussen vakberaden en VOB is vastgesteld wat de wensen van de vakberaden zijn. Het gaat om landelijke monitoring van specialistische terreinen binnen de bibliotheken en PSO's. Hierbij streven de platforms naar een **centrale plaats voor kennisdeling**, bv. een website of een digitale kenniscirkel waar zij alle betreffende specialisten in de branche kunnen bereiken. Ook verankering op strategisch niveau is nodig, het linken van de platforms aan bepaalde gremia / organisaties die het opdrachtgeverschap vervullen en de vakberaden inzetten op landelijke onderwerpen.

Afgesproken is dat het VOB verder zal overleggen met het SIOB en de Stichting PSO's en in voorjaar 2011 een besluitvormend overleg zal plannen. Het doel is de vakberaden elders onder te brengen dan wel zelfstandig en los van de VOB te laten voortbestaan indien zij dat zelf wensen.

Bibliotheek Tweedaagse 2010 (B2d10)

Het tweedaags bibliotheekcongres op 9 en 10 december in het MECC in Maastricht was een initiatief van de drie landelijke organisaties: SIOB, VOB en Bibliotheek.nl. De eindverantwoordelijkheid, ook financieel, van het jaarcongres lag bij het SIOB.

Het doel van het congres was **kennisuitwisseling, podium bieden voor innovatieve ontwikkelingen, ontmoeten, netwerken en versterking en positionering van de samenhang van het stelsel**.

De primaire doelgroep daarbij was de (bibliotheek) professional. Het thema '**Meer bereiken**' was breed. De openbare bibliotheek wil meer mensen bereiken en bij die mensen meer bereiken. Dat wil zeggen dat de dienstverlening van de bibliotheek zich meer moet vertalen in (aantoonbare) maatschappelijke meerwaarde. Hoe pak je dat aan, was de centrale vraag. De VOB maakte onderdeel uit van het organisatie team van de B2d en was bij alle voorbereidingen betrokken.

Daarnaast vulde de VOB ook zelf een aantal onderdelen in. Op donderdag 9 december was de ALV gepland in Maastricht op de ochtend voorafgaand aan de opening van het congres. Voor veel directeurs een handige combinatie van tijd en locatie.

Tevens programmeerde de VOB drie **parallelsessies** in het congresdeel. De Commissie Strategie startte het gesprek met de branche over een nieuwe **branche-strategie** voor een toekomstbestendige bibliotheek. Hoe gaat deze eruit zien, ook in het licht van bezuinigingen? Van alles wat minder of heldere strategische keuzes? De eerste van een reeks verkenningen voor een nieuwe Agenda voor de Toekomst. De Commissie Marketing & collectieve promotie belichtte de stand van zaken rondom het nieuwe **beeldmerk** van de openbare bibliotheken. Hoe versterkt het beeldmerk de positie van bibliotheken? Dragen campagnes als '**Nederland Leest**' bij aan de merkpersoonlijkheid van de bibliotheek? Hoe ziet de consument de bibliotheek? De derde sessie had als titel '**Het verhaal van de bibliotheek**'. Bibliotheken liggen onder vuur door bezuinigingen, technologische ontwikkelingen en een verouderde beeldvorming bij het publiek. Bibliotheken moeten het verhaal van hun grote maatschappelijke betekenis goed over het voetlicht brengen. Een workshop onder leiding van **Story Ventures** uit Leiden hielp en inspireerde om het **juiste verhaal** en de goede argumenten met **passie** te vertellen.

Certificering

Een concept voor de nieuwe certificering-normen 2010-2013 is najaar 2009 voorgelegd aan de VNG, tevens is het stuk voor commentaar aan OCW voorgelegd. Nadat hun commentaar was verwerkt, heeft in voorjaar 2010 een peiling van de leden plaatsgevonden in twee regionale bijeenkomsten. Bij de leden bleek **grote tevredenheid** te bestaan over de nieuwe normen. Er heeft alleen een aanpassing plaatsgevonden m.b.t. de aanvullende toetsingscriteria. Deze zijn niet meer aanleiding om een bibliotheek het certificaat te onthouden, maar dienen alleen nog in een schaal van 0 – 4 om de mate van **excellentie** van een bibliotheek aan te geven. Op de ALV van juni 2010 hebben de leden formeel ingestemd met de nieuwe normen. De Stichting Certificering is inmiddels in 2010 begonnen met de tweede ronde van de certificering.

Stichting Onderhandelingen Leenrecht

De rechter heeft op 24 maart 2010 uitspraak gedaan in de zaak tussen de VOB, namens de openbare bibliotheken, en de Stichting Leenrecht. Het geding draaide om de vraag of de verlenging van een geleend bibliotheekboek zou moeten leiden tot een extra leenrechtvergoeding. De rechter oordeelde dat een verlenging van de uitleentermijn niet geldt als een nieuwe openbaarmaking. Daarmee oordeelde de rechter dat er geen sprake kan zijn van een extra leenrechtvergoeding voor een verlenging. De Stichting Leenrecht heeft hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak over verlengingen. Het Gerechtshof in Den Haag heeft de datum voor arrest in de verlengingenzaak bepaald op **21 juni 2011**.

Inkoopcommissie digitale content

De inkoopcommissie werd ondersteund door Stichting Bibliotheek.nl. Zo werden de feitelijke contractering, het betalen van de leveranciers, het innen van de omslag-gelden en de administratie uitgevoerd door Bibliotheek.nl. Het implementeren, beheren en beschikbaar stellen van de content was ook de verantwoordelijkheid van Bibliotheek.nl.

De licentiekosten voor het basispakket digitale content werden ook in 2010 gedragen door de branche via het omslagstelsel. In 2010 bedroeg die omslag **€0,22** per inwoner van het werkgebied.

Met bestaande en nieuwe leveranciers is in de tweede helft van 2010 scherp **onderhandeld** over de licentiecontracten per 1 januari 2011. Als basis voor die onderhandelingen dienden de beschikbare gebruikcijfers over 2009, de aangekondigde bezuinigingen in de branche en de resultaten van een in opdracht van de Inkoopcommissie uitgevoerd onderzoek onder eindgebruikers en bibliotheekmedewerkers naar de relevantie en kwaliteit van de digitale bestanden uit het basispakket.

Er zijn kortingen bedongen en verkregen. Mede daardoor is het omslaggeld voor 2011 verlaagd van **€0,22** naar **€0,20** krachtens het besluit van de ledenvergadering d.d. 9 december 2010 in Maastricht.

Marketing en uitrol Merkbeeld

Iedere bibliotheek is **vrij** in de keuze om over te gaan op de huisstijl. Indien zij daar voor kiest is het de bedoeling dat de ontwikkelde huisstijl wordt toegepast. Voor wat het gezamenlijke logo en huisstijl betreft, zijn in 2010 stappen gezet in het formele traject. Het logo is per 12 april 2010 officieel ingeschreven in het Benelux Merkenbureau. Het reglement voor het gebruik van de logo en huisstijl is vastgesteld door het bestuur.

Voor advies op het gebied van doorontwikkeling is vanaf 31 mei 2010 een **merkteam** actief. Het merkteam is een afgeleide van de gebruikersgroep, waarin vanaf 2009 gebruikers uit alle provincies vertegenwoordigd waren. In het merkteam zit een vertegenwoordiger van de OBD, Groningen, Utrecht en Haarlem, allen actieve gebruikers van de huisstijl. Met een klein en **slagvaardig** team kunnen knopen worden doorgehakt. Grofweg is de output van het merkteam in 2010 als volgt:

- **Huisstijlbewaking bij implementatie**

Het merkteam heeft geadviseerd over goedkeuring aan ontwikkelde huisstijlitems / varianten beeldmerk en wat er eventueel nog voor check aan SVT voorgelegd moet worden, zoals: Airport Library, de Bibliotheek op school, update (online) huisstijl-handboek, tone of voice.

- **Doorontwikkeling landelijke huisstijlportal**

Het merkteam heeft geadviseerd over het al dan niet plaatsen van ontwerpen en beelden op de landelijke huisstijlportal en de vergoeding die bibliotheken hier eventueel voor krijgen.

Er is gewerkt aan uitbreiding van het aantal huisstijlitems, zoals de landelijke bibliotheekpas en de bibliobus. Voor onderlinge kennisdeling is vanuit het bureau in het najaar van 2010 een laatste gebruikersgroep-bijeenkomst georganiseerd. Vanaf 2011 zal er een vervolg zijn onder de noemer marketingdag. Daarnaast is er vanuit het een bureau veelvuldig telefonisch contact geweest met bibliotheken en andere organisaties met algemene vragen over het hoe en waarom van het logo en de huisstijl en zijn er presentaties gegeven op enkele provinciale bijeenkomsten. De huisstijl is gepromoot op de bibliotheekweedaagse in december in Maastricht. Daartoe is ook een publicatie beschikbaar gekomen van de oorspronkelijk gedachten achter de huisstijl (het merkbeeld) en is de innovatiemarkt op de bibliotheekweedaagse ingericht in de nieuwe huisstijl.

In 2010 ging de VOB in gesprek met CPNB over meer marketingresultaat uit campagnes en werd er ervaring opgedaan met een eerste marketing-actie gekoppeld aan *Nederland Leest*.

Ook in 2010 organiseerde de CPNB tal van gezamenlijke campagnes, zoals de Boekenweek, Juni–Maand van het Spannende Boek, Kinderboekenweek en *Nederland Leest*. Vanuit het bureau was **actieve betrokkenheid** bij de uitvoering van de campagnes. Zo was er tijdens Juni-Maand van het Spannende Boek 2010 een actie speciaal voor bibliotheekleden. Bibliotheken konden **boekenleggers** uitdelen met een **mooi aanbod** van de NS: een eersteklas dagkaart met korting. NBD/Biblion werd bereid gevonden de distributie van de boekenleggers te sponsoren. Daarnaast werden bibliotheken gestimuleerd om meer uit CPNB te halen door:

- algemene berichtgeving over de campagnes;
- het delen van enkele marketing-successen zoals rondom telemarketing en de Boekenweek;
- een gezamenlijk actie te ontwikkelen (met MAPA rondom *Nederland Leest*);
- marketeers van bibliotheken te betrekken (zoals de sessie over ledenwerving en ledenbehoud op Manuscripta. Hierdoor werd ervaring opgedaan die verder moet worden uitgebouwd in 2011 voor meer resultaten).

Veertig bibliotheken maakten tijdens *Nederland Leest* 2010 gebruik van het landelijke aanbod van MAPA Marketing i.s.m. de VOB en stuurden bijna 90.000 **ansichtkaarten** naar bibliotheekleden die al een tijdje niet meer in de bibliotheek waren geweest. Van hen bezocht ruim een kwart de bibliotheek weer én leende iets. Een belangrijke score, want niet-actieve leden zijn potentiële afhakers.

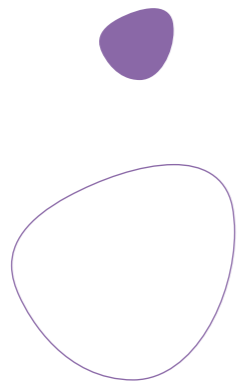
Bibliotheek Innovatie Prijs

Het bestuur van de Stichting Bibliotheek Innovatieprijs is van mening dat de prijs zijn **werking** heeft gehad. Om die reden heeft men besloten de activiteiten te staken en de stichting op te heffen. De VOB is uitgenodigd het resterend vermogen te accepteren en te benutten voor een eenmalige activiteit onder haar regie, die bijdraagt aan de publieke zichtbaarheid en legitimatie van de sector als geheel. Deze activiteit moet dan onder de leden aanbesteed worden, het liefst via een openbare pitch. Het bestuur van de VOB is akkoord gegaan met dit idee en zal met de Stichting Bibliotheek Innovatieprijs in overleg treden om e.e.a. in 2011 te organiseren.

Internationale contacten

Met de ontvlechting is de VOB een proces gestart om de internationale werkzaamheden die de VOB in het verleden heeft opgebouwd te herijken en te verminderen c.q. elders onder te brengen en de verplichtingen te reduceren. De internationale uitwisseling en algemene representatie en promotie is overgeheveld naar FOBID Netherlands Library Forum. Dat treedt op als aanspreekpunt voor buitenlandse collega's, in verband met vragen en bibliotheekbezoeken. Daarnaast wordt relevante internationale informatie voor het Nederlandse werkveld doorgespeeld, en gecoördineerd. De VOB bleef in 2010 lid van **EBLIDA** en **IFLA** en werkte aan een stroomlijning van de vertegenwoordigingen er in en de terugkoppeling er uit. In IFLA-verband werd deelgenomen aan lobbyactiviteiten, bijvoorbeeld op het terrein van vrijheid van meningsuiting, auteursrecht en handelsakkoorden. Nederlandse collega's namen deel aan het Wereldcongres van de IFLA in Gothenburg met als thema: *Open access to knowledge – promoting sustainable progress*, en

gaven presentaties over lezen, auteursrecht, digitalisering en het nieuwe Nederlandse bibliotheeklandschap. De VOB gaf haar medewerking aan de door ProBiblio georganiseerde studiereis naar de internationale kinderboekenbeurs in **Bologna**, (22-26 maart 2010). De VOB inzet op deze activiteit zal in de loop van 2011 worden afgebouwd. In het kader van *Dutch Nordic Dialogue*, kwam een grote groep Finse collega's op bezoek. Rond het onderwerp *Agenda for the library future, comparing strategic issues* werd met Nederlandse collega's erbij de **Madurodam** conferentie gehouden. De inzet was de meerjarenplannen en strategieën te vergelijken en opvallende verschillen te bespreken. Een notitie vooraf en een verslag achteraf verschenen in Bibliotheekblad. Met de *Nederlandse Taalunie* werd opnieuw een regeling getroffen om uitwisseling en kennis-transfer voor Nederlandse en Vlaamse collega's in een betaalde beroepsstage te stimuleren.

bijlage 1

Overzicht leden van de VOB per 31-12-2010

Leden-bibliotheken

Alkmaar – Bibliotheek Kennemerwaard
 Almelo – Bibliotheek Almelo
 Almere – Bibliotheek Almere
 Alphen aan den Rijn – Bibliotheek Rijn en Venen
 Amersfoort – Bibliotheken Eemland
 Amstelveen – Amstelland Bibliotheken
 Amsterdam – Bibliotheken Amsterdam
 Apeldoorn – CODA Bibliotheek Apeldoorn
 Arnhem – Bibliotheek Arnhem
 Assen – Bibliotheek Assen
 Barneveld – Bibliotheek Barneveld
 Beilen – Bibliotheek Midden-Drenthe
 Bergen op Zoom – Bibliotheek Het Markiezaat
 Best – Bibliotheek Best
 Beverwijk – Bibliotheek IJmond Noord
 Bleiswijk – Bibliotheek Oostland
 Boekel – Bibliotheek De Lage Beemden
 Bolsward – Bibliotheken Súdwest Fryslân
 Borger – Bibliotheek Borger/Odoorn
 Borne – Bibliotheek Borne
 Bovenkarspel – Bibliotheek Westfriesland-Oost
 Boxmeer – Bibioplus
 Breda – Bibliotheek Breda
 Brunssum – Bibliotheek Brunssum
 Bussum – Bibliotheek Naarden-Bussum
 Capelle aan den IJssel – Bibliotheek aan den IJssel
 Coevorden – Bibliotheek Coevorden
 Dalfsen – Bibliotheek Dalfsen
 De Goorn – WEBbibliotheken
 Delft – Dok Bibliotheek Delft
 Den Haag – Bibliotheek Den Haag
 Den Helder – KopGroep Bibliotheken
 Denekamp – Bibliotheek Dinkelland
 Deventer – Bibliotheek Deventer
 Didam – Bibliotheek Montferland
 Dieren – deBieb Veluwezoom
 Diever – Bibliotheek Westerveld
 Doetinchem – Bibliotheek West Achterhoek
 Dokkum – Bibliotheken Noordoost Fryslân
 Doorn – Regiobibliotheek Z-O-U-T
 Dordrecht – Bibliotheken Dordrecht
 Drachten – Bibliotheek Smalingerland
 Drunen – Bibliotheek Heusden
 Ede – Bibliotheek Gemeente Ede
 Eindhoven – Bibliotheek Eindhoven
 Emmen – Bibliotheek Emmen
 Enschede – Bibliotheek Enschede
 Epe – Bibliotheek Noord-Veluwe
 Etten Leur – Nieuwe Nobelaer Bibliotheek
 Franeker – Bibliotheken NoordWest Fryslân
 Geldrop – Bibliotheek Dommeldal
 Gieten – Bibliotheek Aa en Hunze
 Goor – Bibliotheek Hof van Twente
 Gouda – Bibliotheek Gouda
 Groesbeek – Bibliotheek Groesbeek
 Groningen – Biblionet Groningen
 Gulpen – Bibliotheek Gulpen-Witterm
 Haaksbergen – Bibliotheek Haaksbergen
 Haarlem – Stadsbibliotheek Haarlem
 Haelen – Bibliotheek Maas en Peel
 Hardenberg – Bibliotheken Hardenberg
 Harderwijk – Bibliotheek Noordwest Veluwe
 Harmelen – Regiobibliotheek Het Groene Hart
 Heerenveen – Bibliotheken Súd Fryslân
 Heerlen – Bibliotheek Heerlen
 Heiloo – Bibliotheek Heiloo
 Heinkenszand – BibliOosterschelde
 Hellevoetsluis – Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta
 Helmond – Bibliotheek Helmond-Peel
 Hengelo – Bibliotheek Hengelo
 Hilversum – Bibliotheek Hilversum
 Hoofddorp – Openbare Bibliotheek Haarlemmermeer
 Hoogeveen – Bibliotheek Hoogeveen
 Hoorn – Bibliotheek Hoorn
 Huissen – Bibliotheek Lingewaard
 Huizen – Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum
 IJmuiden – Bibliotheek Velsen
 IJsselstein – Bibliotheek Lek & IJssel
 Kampen – Bibliotheek Kampen
 Katwijk – Bibliotheek Katwijk
 Kerkrade – Bibliotheek Kerkrade
 Kwintshoeul – Bibliotheek Westland
 Landgraaf – Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken
 Leeuwarden – Bibliotheken Midden Fryslân
 Leiden – B plus C
 Lelystad – FlevoMeer Bibliotheek
 Lisse – Bibliotheek Bollenstreek
 Losser – Bibliotheek Losser
 Maassluis – Bibliotheek Maassluis|Midden-Delfland
 Maastricht – Bibliotheek Maastricht
 Meerssen – Bibliotheek Meerssen
 Meppel – Bibliotheek Meppel/Nijeveen
 Middelburg – Zeeuwse Bibliotheek
 Mijdrecht – Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen
 Nieuwegein – Bibliotheek Nieuwegein
 Nieuwerkerk aan den IJssel – Bibliotheek Nieuwerkerk aan den IJssel
 Nijkerk – Bibliotheek Nijkerk
 Nijmegen – Bibliotheek Gelderland Zuid
 Nijverdal Zinin Bibliotheek
 Nuth – Bibliotheek Nuth
 Oldenzaal – Bibliotheek Oldenzaal
 Olst – Bibliotheek Olst-Wijhe
 Ommen – Bibliotheek Ommen
 Oosterhout – Theek 5
 Oss – Bibliotheek Maasland
 Oud-Beijerland – Bibliotheek Hoeksche Waard
 Papendrecht – BibliotheekNetwerk Zuid-Holland
 Zuidoost
 Purmerend – Bibliotheek Waterland
 Raalte – Bibliotheek Raalte
 Rijssen – Bibliotheek Rijssen-Holten
 Rijswijk – Bibliotheek Rijswijk
 Roden – Bibliotheek Noordenveld
 Roermond – Bibliorura
 Roosendaal – Bibliotheek VANnU

Rotterdam – Bibliotheek Rotterdam
 Rucphen – Bibliotheek Zundert-Rucphen
 Scherpenzeel – Bibliotheek Scherpenzeel
 Schiedam – Bibliotheek Waterweg
 Schoonhoven – Bibliotheek Krimpenerwaard
 's-Hertogenbosch – Bibliotheek 's-Hertogenbosch
 Sittard – BiblioNova
 Spijkenisse – Bibliotheek Spijkenisse
 Stadskanaal – Bibliotheken Zuid-Groningen
 Staphorst – Bibliotheek Staphorst
 Steenwijk – Bibliotheek Kop van Overijssel
 Terborg – Bibliotheek Achterhoekse Poort
 Terneuzen – Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen
 Tiel – Bibliotheek Rivierenland
 Tilburg – Bibliotheek Midden-Brabant
 Tubbergen – Bibliotheken Tubbergen
 Twello – Bibliotheek Brummen/Voorst
 Uden – Bibliotheek Uden
 Utrecht – Bibliotheek Utrecht
 Valkenburg – Heuvelandbibliotheken
 Valkenswaard – Bibliotheek De Kempen
 Veendam – Bibliotheek Menterwolde-Pekela-Veendam
 Veenendaal – Bibliotheek Veenendaal
 Veldhoven – Bibliotheek Veldhoven
 Venlo – Bibliotheek Venlo e.o.
 Venray – Stichting BiblioNu
 Vlaardingen – Bibliotheek Vlaardingen
 Vlissingen – Bibliotheek Vlissingen
 Voorburg Bibliotheek Leidschendam-Voorburg
 Vries – Bibliotheek Tynaarlo
 Vriezenveen – Bibliotheek Twenterand
 Vught – Bibliotheek De Meierij
 Waddinxveen – Bibliotheek De Groene Venen
 Wageningen – De bblthk (Wageningen)
 Wassenaar – Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar
 Weert – Bibliocenter
 Weesp – De Bibliotheek
 Werkendam – Bibliotheek Altena
 Wierden – Bibliotheek Wierden
 Wijchen – Bibliotheek Wijchen
 Winschoten – Bibliotheek Oldambt
 Winterswijk – Bibliotheek Oost-Achterhoek
 Wolvega – Bibliotheken Zuidoost Fryslân
 Zaandam – De Bieb Zaanstreek
 Zandvoort – Bibliotheek Duinrand
 Zeist – Regiobibliotheek Utrecht Midden
 Zevenaar – Bibliotheek De Liemers
 Zoetermeer – Bibliotheek Zoetermeer
 Zuidwolde – Bibliotheek De Wolden
 Zutphen – Graafschap Bibliotheken
 Zwartsluis – Bibliotheek Zwartewaterland
 Zwolle – Bibliotheek Zwolle

Leden-PSO's

Hoofddorp – Probiblio
 Sittard – Bibliotheekhuis Limburg
 Tilburg – Cubiss
 Nijverdal – De Overijsselse Bibliotheekdienst
 Middelburg – Zeeuwse Bibliotheek
 Leeuwarden – Bibliotheekservice Fryslân
 Houten – Bibliotheek ServiceCentrum Utrecht
 Groningen – Biblionet Groningen
 Assen – Biblionet Drenthe
 Arnhem – Biblioservice Gelderland
 Lelystad – Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken

Leden-instellingen

Grave – Dedicon
 Den Haag – Loket Aangepast Lezen
 Ermelo – CBB
 Leeuwarden – It Fryske Boek
 Zaltbommel – SLS
 Beilen – Huus van de Toal
 Ede – Bikado
 Den Haag – St. Bibliotheek .nl
 Leidschendam – NBD/Biblion

Buitengewone leden

Utrecht – Cultuurnetwerk Nederland
 Rotterdam – CDR
 Leeuwarden – Tresoar
 Deventer – Athenaeumbibliotheek

Overzicht bestuur, personeel, commissies en vertegenwoordigingen

Bestuur en medewerkers

Bestuur

- Erik Jurgens – voorzitter
- Nanno Nanninga – vice-voorzitter WOB zaken
- Charles Noordam – vice-voorzitter VOB zaken / penningmeester (vanaf 15 september)
- Marion Mertens – penningmeester (tot 15 september) / secretaris
- Irmgard Reijntjes (per 14 oktober)
- Maya Casemier (tot 1 september)
- Chris Wiersma
- Rob Pronk
- Jos Debeij

Medewerkers

- Ap de Vries – directeur (per 1 april)
- Inge van Asperen – beleidsadviseur
- Francien van Bohemen – commissie-secretaris Strategie en PA / coördinator communicatie
- Monica van den Donker – secretariaat / financiële- en ledenadministratie
- Marian Koren – sr. beleidsadviseur
- Karlijn van de Lelij – beleidsadviseur
- Rosita Dijkman – directiesecretariaat (tot 1 november)
- Coen van Hoogdalem – commissiesecretaris Marketing & collectieve promotie en Digitale bibliotheek (per 1 april)
- Sindy Rijnvis – directiesecretariaat (per 1 november)
- Melissa Roeling – officemanager (per 1 juni)

Commissies

Commissie Strategie & public affairs

- Huub Leenen, voorzitter (Bibliotheek Spijkenisse)
- Chris Wiersma, portefeuillehouder bestuur (Bibliotheek Almere)
- Marianne Bakker (Bibliotheek Rivierenland, Tiel)
- Jellie Tiemersma (Bibliotheekservice Fryslân, Leeuwarden)
- Christine Kempkes (Amstelland Bibliotheken, Amstelveen)
- Jannie van Vugt (BibliOosterschelde, Heinkenszand)
- Sjaak Driessen, De Bblthk, Wageningen
- Harry van der Klink (Bibliotheek Zuid Hollandse Delta, Hellevoetsluis)
- Francien van Bohemen (VOB – commissiesecretaris)

Commissie Marketing & collectieve promotie

- Thijs Torreman, voorzitter (Bibliotheek Eindhoven)
- Rob Pronk, portefeuillehouder bestuur (Biblionet Groningen, Groningen)
- Astrid Vrolijk (Bibliotheek Zwolle) (per december) / Tineke van Ham (Bibliotheek Zwolle) (tot augustus)
- Lianne Busser (Bibliotheek Veluwezoom, Dieren)
- Liesbeth Vogelaar (Bibliocenter, Weert)
- Elisabeth Duijser (ProBiblio, Hoofddorp)
- Boudewijn van der Lecq (Cubiss, Tilburg)
- Frans Bergveld (Bibliotheek Waterland, Purmerend)
- Coen van Hoogdalem (VOB – commissiesecretaris)

Commissie Digitale Bibliotheek

- Hans van Prooijen, voorzitter (Biblionet Drenthe, Assen)
- Jos Debeij, portefeuillehouder bestuur (Bibliotheek Deventer)
- Nan van Schendel (Bibliotheek Gouda) (per september) / Karolien Selhorst (Bibliotheek Vlissingen) (tot augustus)
- Margot Nicolaes (DOK Delft) (per september) / Eppo van Nispen tot Sevenaer (DOK Delft) (tot juni)
- Pietermel Geurtsen (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)
- Rob Visser (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Mannes Westra (Kopgroep Bibliotheken, Den Helder)
- Mark Deckers (Overijsselse Bibliotheekdienst, Nijverdal)
- Coen van Hoogdalem (VOB – commissiesecretaris)

Overige commissies, delegaties e.d.

Onderhandelingsdelegatie StOL

- Hans van Velzen (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Jan Ewout van der Putten
- Eppo van Nispen tot Sevenaer (tot 1 juni) / vacature per 1 juni
- Evert Slot (Sectorinstituut SIOB – secretaris)

Inkoopcommissie

- Hans van Velzen (Openbare Bibliotheek Amsterdam)
- Lotte Sluysen (Stadsbibliotheek Haarlem)
- Peter van Eijk (Stichting Bibliotheek.nl)
- Clementine Bevers (Stichting Bibliotheek.nl – secretaris)

Stuurgroep e-Books (gezamenlijk met SIOB en BNL) (per juli)

- Lotte Sluysen (Stadsbibliotheek Haarlem / Inkoopcommissie VOB)
- Hans van Velzen (Openbare Bibliotheek Amsterdam / Inkoopcommissie VOB)
- Peter van Eijk (Stichting Bibliotheek.nl)
- Marian Pater (Sectorinstituut SIOB)
- Coen van Hoogdalem (VOB)
- Michiel Laan (Stichting Bibliotheek.nl – projectleider)
- Clementine Bevers (Stichting Bibliotheek.nl – secretaris)

Commissie nieuw contributiestelsel (juni – 9 december)

- Carin Klompen (voorzitter (Centre Céramique / Stadsbibliotheek Maastricht)
- Gerard Reussink (Bibliotheek Rotterdam)
- Ton Mengerink (Bibliotheek Oost-Achterhoek, Winterswijk)
- Mireille Pondman (BISC Utrecht, Houten)
- Ap de Vries (VOB / adviseur)
- Inge van Asperen (VOB / ambtelijk secretaris)
- Rob Logtenberg (extern financieel adviseur)

Vertegenwoordigingen namens de VOB

Bestuur Stichting Certificering

- Anneke Verwijs
- Arend Middelveld (Biblionet Groningen, Groningen)

Bestuur Stichting Bibliotheek.nl

- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant Tilburg)
- Eppo van Nispen tot Sevenaer (CPNB Amsterdam)

Bestuur FOBID

- Ap de Vries (VOB) (per juni)

Bestuur CPNB

- Ap de Vries (VOB) (per juni)

Consortium Gemeenschappelijke Informatie Infrastructuur GII / Werkgroep vernieuwing

- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant Tilburg)

Bestuur PICA

- Rob Pronk (Biblionet Groningen / namens de Plus bibliotheken)
- Henriette de Kok (Bibliotheek Midden Brabant, Tilburg)
- vacature

EBLIDA / vertegenwoordiging in ledenvergadering

- Erna Winters (Bibliotheek Kennemerwaard, Alkmaar)
- Ap de Vries (VOB) / Marian Koren (VOB)

EBLIDA / bestuur

- Erna Winters (Bibliotheek Kennemerwaard, Alkmaar)

IFLA / vertegenwoordiging in ledenvergadering

- Marian Koren (VOB)
- Ap de Vries (VOB)

Bestuur Stichting Boekportaal

- Anne Rube (ProBiblio, Hoofddorp)
- Erik Jurgens (VOB)
- Jan Ewout van der Putten

Bestuur Kunsten '92

- Ap de Vries (VOB)

Redactieraad tijdschrift Digitale Bibliotheek (Essentials Media)

- Francien van Bohemen (VOB)

Projectgroep Datawarehouse / Stichting Bibliotheek.nl

- Coen van Hoogdalem (VOB)
- Inge van Asperen (VOB)

Stuurgroep Bibliotheek-automatisering / SIOB

- Coen van Hoogdalem (VOB)

Programmaraad Digivaardig – Digibewust / ministerie van Economische Zaken

- Coen van Hoogdalem (VOB)

bijlage 3

Overzicht van (neven)functies van bestuursleden en directeur

Erik Jurgens (voorzitter)

- Voorzitter Raad van Toezicht Centrum '45
- Voorzitter Stichting '40 – '45
- Voorzitter Mariënbuurgroep

Charles Noordam

(vice-voorzitter VOB / penningmeester)

- Directeur Openbare Bibliotheek Den Haag
- Bestuurslid Stichting FOBID

Marion Mertens (secretaris)

- Directeur Bibliotheek Hengelo
- Voorzitter Onderhandelingsdelegatie CAO van de VOB
- Voorzitter Centraal Overleg Arbeidsvoorwaarden Openbare Bibliotheken (COAOB)
- Lid bestuur Stichting NBD/Biblion

Chris Wiersma (portefeuillehouder Commissie Strategie & public affairs)

- Directeur De nieuwe bibliotheek, Almere
- Voorzitter DOCA (directieoverleg culturele instellingen Almere)
- Lid stuurgroep GII (gemeenschappelijke informatie infrastructuur)
- Lid dagelijks bestuur Plusbibliotheken
- Lid bestuur INTI (international new towns institute)
- Lid bestuur Uitgeverij XL
- Voorzitter provinciaal directieoverleg Flevoland

Rob Pronk (portefeuillehouder Commissie Marketing & collectieve promotie)

- Voorzitter Raad van Bestuur Biblionet Groningen
- Bestuurslid Stichting PICA
- Voorzitter bestuur PlusBibliotheken
- Voorzitter Stichting Poëziepaleis
- Voorzitter Stichting Tschumipaviljoen
- Vicevoorzitter Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Jos Debeij (portefeuillehouder Commissie Digitale Bibliotheek)

- Directeur Stichting Openbare Bibliotheek Deventer
- Voorzitter Netwerk van Overijsselse Bibliotheken

Nanno Nanninga (vice-voorzitter WOB)

- Directeur Stichting Basisbibliotheek Het Markiezaat, Bergen op Zoom
- Lid van de Onderhandelingsdelegatie CAO van de VOB
- Lid bestuur Stichting NBD/Biblion
- Waarnemend directeur St. Bibliotheek de Meierij
- Lid adviescommissie Brabantcollectie (Universiteit Tilburg)

Irmgard Reijntjes (vanaf 14 oktober 2010)

- Directeur Stichting Bibliotheek aan den IJssel, Capelle aan den IJssel
- Voorzitter bestuur Vereniging Netwerk van Directeuren

Maya Casemier (tot september 2010)

- Hoofd P & O, Cubiss, Tilburg

Ap de Vries (directeur)

- Lid bestuur Stichting Kunsten '92, Amsterdam
- Lid bestuur Stichting Theaterfestival Boulevard / Bosse Nova, 's-Hertogenbosch
- Lid bestuur Stichting The notorious International Breakdance Event (IBE), Heerlen
- Voorzitter Adviescommissie productontwikkeling cultuureducatie / amateurkunst van de provincie Noord-Brabant, Kunstbalie, Tilburg / 's-Hertogenbosch
- Lid comité van aanbeveling project Kunstnetwerk, Utrecht

bijlage 4

Overzicht VOB in cijfers / VOB activiteiten

Leden VOB

- Aantal bibliotheekleden per 01-01-2009: 177
- Aantal bibliotheekleden per 01-01-2010: 171
- Nieuwe leden in 2010: 11
- Aantal bibliotheekleden per 31-12-2010: 166

Publicaties

- *New Library Buildings in The Netherlands / Bibliotheken in Nederland*, deel 5
- *VOB jaarverslag 2009*
- *Handreiking Beroep en verweer* (i.s.m. Kunstconnectie en Stadhouders Advocaten)
- *Krimpenspectief, een onderzoek naar de bezuinigingen bij de bibliotheken* (SIOB / Kasperkovitz i.s.m. de VOB)
- 8 digitale Nieuwsbrieven

Gepubliceerde standpunten

- *Standpunt inzake de internetveiligheid in bibliotheken*, d.d. 20 april
- *Reactie op het concept Meerjarenplan Sectorinstituut Openbare Bibliotheken 2010 – 2012*, brief d.d. 20 mei
- *Reactie op het concept Beleidsplan Stichting Bibliotheek.nl 2010 – 2012*, brief d.d. 20 mei
- *Reactie op het advies van de Raad voor Cultuur inzake het beleidsplan van het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken*; gericht aan het ministerie van OCW, d.d. 26 juli
- *Brief aan de Informateur inzake het maatschappelijk belang van de openbare bibliotheken*, d.d. 11 augustus
- *Reactie op het advies van de Raad voor Cultuur inzake het Bestel Archieven*; gericht aan het ministerie van OCW, d.d. 30 augustus.
- Brief d.d. 5 november aan de VNG inzake de bezuinigingen op openbare bibliotheken en het hanteren van het instapniveau.
- Brief d.d. 29 december aan staatssecretaris Zijlstra van OCW inzake de bezuinigingen op de openbare bibliotheken.

Artikelen / interviews

- *Stadsinnovatie en openbare bibliotheken*. In: Het creatieve geheugen, Politeia, Antwerpen, 2010. Marian Koren
- *Musik und E-books, digitale services in den Niederlanden*. In: Büchereiperspectiven, nr. 4, 2010
- *E-books on the horizon in The Netherlands*. In: NAPLE Newsletter. Marian Koren
- *Organisaties en mensen binden is mijn kracht*; interview met Ap de Vries. In: Bibliotheekblad, 4 maart; nr. 4
- *Geen rapporten schrijven, maar doorpakken*; interview met Ap de Vries. In: Bibliotheekblad, 29 april, nr. 9

- *Dialog met Finse collega's over de toekomst van bibliotheken*. In: Bibliotheekblad, nr. 8, 2010. Marian Koren
- *Internationaal en Europees bibliotheekbeleid*. In: Handboek Informatiewetenschap, Kluwer
- *Interview met Ap de Vries in bedrijfsfilm Stichting Bibliotheek.nl over de ontwikkeling van bibliotheken en het belang van collectieve oplossingen in het digitale domein*
- *IFLA conferentie 2010 in Gothenburg*. In: Bibliotheekblad nr. 18, 2010. Marian Koren, Ap de Vries e.a.
- *Crisis bibliotheken op de agenda*. In: Bibliotheekblad nr. 19/20, 2010. Marian Koren

Presentaties / lezingen

- *Congres stadsinnovatie*. Antwerpen, 4/5 februari. Marian Koren
- *JES (Join – Enjoy – Share) International Children's Librarians' Meeting*. Introductie op het thema Reading and Empowerment, Bologna, 24 maart. Marian Koren.
- *Strategische Erneuerung bei den Offentlichen Bibliotheken in den Niederlanden*. München, 14 april. Marian Koren.
- *Reading policies; an overview based on experiences in The Netherlands*. Marseille, 31 mei. Marian Koren.
- *Introductie bij aantreden nieuwe directeur*. VOB ledenvergadering, 17 juni, Utrecht. Ap de Vries.
- *Het belang van bibliotheken voor gemeenten en de actuele ontwikkelingen*. Dag voor wethouders, georganiseerd door de Provincie Limburg, 1 juli, Weert. Ap de Vries.
- *Towards national library strategy: opening up access to research*, introductie IFLA dagsessie, 12 augustus, IFLA conferentie 2010 in Gothenburg. Marian Koren
- *Poster session New Library Landscape in The Netherlands*. IFLA, Gothenburg, 9-15 augustus. Marian Koren.
- *A joint commitment for the future: libraries bound to the Agenda for the future*. Dutch Nordic Dialogue, 2 september, Den Haag. Ap de Vries.
- *Introduction to the Netherlands library system / certification and quality care*. Vilnius / Litouwen, 7 september. Marian Koren.
- *Recent and ongoing innovation of public libraries / future and political perceptions*. Vilnius / Litouwen, 8 september. Marian Koren.
- *Openbare bibliotheken op zoek naar hun core business*. NvB jaarcongres / 10 november. Francien van Bohemen.

Perscontacten / perspublicaties

De bezuinigingen op bibliotheken zorgden voor veel aandacht in met name de lokale media. Ook de landelijke pers besteedde met enige regelmaat aandacht aan de ontwikkelingen. Dit mede door het onderzoek van SIOB Krimpenspectief dat begin september verscheen en door de actieve persbenadering vanuit de VOB.

Radio en televisie

- *Radio 1 interviews* o.a. op 14 december, 30 augustus.
- *Radio 6* op 31 mei.
- *RTL4 nieuws* op 7 augustus. Aandacht aan de bezuinigingen in Berkelland.
- Ook *Vara Kassa* besteedde op haar website met enige regelmaat aandacht aan de bezuinigingen op bibliotheken.
- *NOS headlines* maakte een enquête. 72% vond het goed dat de bieb er is m.n. voor de jeugd. 28% vond dat er best bezuinigd kan worden op de bieb.

Gedrukte pers

- NRC 24 november. *Bibliotheek verliest haar franje.*
- De Pers 22 november. *Het einde dreigt voor de bieb.*
- Volkskrant 29 oktober. *Bibliotheek in veel steden de klos.*
- De Pers 27 oktober. *Zeg maar dag tegen die fijne bibliotheek.*
- AD 23 oktober. *Kwart van bibliotheken moet de deuren sluiten.*
- Trouw 25 oktober. *Een op de drie bibliotheken weg door bezuinigingen.*
- BN De Stem 24 augustus. *Van leeszaal tot plug-in-bieb.*
- Digitale Bibliotheek 17 augustus. *De bibliotheek moet kiezen.*
- Trouw 12 augustus. *Bibliotheken moeten de ruimte krijgen om zichzelf te vernieuwen.*
- Trouw 11 augustus. *Geen boek meer te leen.*
- NRC 16 juli. *De opkomst van de Rabobieb.*

De media-aandacht voor de bezuinigingen op bibliotheken leidden tot Kamervragen en moties.

- In mei stelde SP-er Hans van Leeuwen op instigatie van de VOB Kamervragen over de voorgenomen bezuinigingen op Cubiss in Noord-Brabant.
- In juli vroeg Groen Links Mariko Peters de staatssecretaris van OCW naar de beperkte uitleenmogelijkheden van e-boeken.
- PvdA parlementariër Jetta Klijnsma vroeg in december naar de effecten van bezuinigingen voor kinderen en met name op bibliotheken.
- Op 16 december nam de Tweede Kamer een motie aan van SP-er Jasper van Dijk waarin de staatssecretaris wordt opgeroepen in gesprek te gaan met de VNG. Het voortbestaan van bibliotheken staat zwaar onder druk, doordat lokale overheden flink besparen op het budget voor deze instellingen. Dit terwijl het kabinet bibliotheken wil ontzien bij de bezuinigingen op cultuur. Hij denkt dat een gesprek tussen regering en VNG, met als inzet het ontzien van bibliotheken bij de bezuinigingen, soelaas kan bieden.

Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken Jaarverslag 2010

De Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken (WOB) richt zich op het versterken van de positie van haar leden op sociaaleconomisch- en HRM-terrein en op de arbeidsmarkt, door het behartigen van hun belangen en het sluiten van collectieve regelingen. De WOB doet dit onder andere door het sluiten van een goede CAO, promoot de bibliotheekbranche als arbeidsomgeving en ondersteunt de leden op het gebied van de arbeidsverhoudingen. De WOB werft ook fondsen ten behoeve van haar activiteiten voor de branche of ten behoeve van de leden zelf. Onderstaande activiteiten volgen uit het in 2009 door de leden vastgestelde (meerjaren)beleidsplan van de WOB.

1 Arbeidsvoorwaarden

Onderhandeldelegatie

In 2009 zijn onderhandelingen gestart voor een nieuwe CAO openbare bibliotheken per 2010. Een behaald onderhandelaarsakkoord werd in de ledenvergadering ALV van eind 2009 afgewezen. De onderhandeldelegatie van de werkgevers werd na de vorming van een personele unie tussen de besturen van de WOB met de VOB gewijzigd. In 2010 bestond de onderhandeldelegatie aanvankelijk uit de bestuursleden Maya Casemier (als voorzitter), Marion Mertens en Paul Busker. De delegatie werd in september gewijzigd door het vertrek van Maya Casemier uit de sector en uit het bestuur, zij werd in de onderhandeldelegatie opgevolgd door Nanno Nanninga; Marion Mertens nam de voorzittersrol op zich. Door alle onderhandelaars werd gekozen voor een nieuwe aanpak. Hiervoor werd een training gevolgd onder leiding van het Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie in het traject 'CAO-wasstraat'. Dit resulteerde in een nieuwe kijk op onderwerpen, zoals bijvoorbeeld het sociaal plan en een werktijdenregeling. De visie en werkwijze van de 'wasstraat' zijn in de daaropvolgende onderhandelingen voortgezet.

Onderhandelingen

Vertrekpunt voor de onderhandelingen was steeds goed werkgeverschap en goed werknemerschap. Gekozen is voor een innovatie van de CAO om te kunnen inspelen op de veranderende maatschappij. Hierbij wordt niet alles dichtgeroged, maar wordt ruimte geboden voor diversiteit zonder dat die als ongelijkheid wordt ervaren. Nadere uitwerking geschiedt op organisatieniveau in samspraak met de OR/PVT en/of individuele werknemers. Dat levert maatwerk op voor zowel de organisatie als de individuele medewerker. Dit leidde in het voorjaar van 2010 tot een nieuw onderhandelaarsakkoord. In de ALV van 17 juni is de leden voorgesteld met het resultaat in te

stemmen. Die instemming kwam er andermaal niet. Leden waren door de aangekondigde bezuinigingen bevreesd over de kosten van de gemaakte afspraken. Waardering was er voor de ruimte die geboden werd om zaken nader uit te werken. Het recht op individueel roosteren ging echter veel leden te ver, evenals de nieuwe regeling voor het werken op zaterdag. De WOB-onderhandelaars kregen van de leden een mandaat mee om op een paar punten nieuwe afspraken te maken.

De vakbonden waren niet gelukkig met deze afwijzing. Dat leverde een stuk op in het Bibliotheekblad waarbij de bonden aankondigden de onderhandelingen niet snel te hervatten. Uiteindelijk zijn de onderhandelaars toch nader tot elkaar gekomen en is ervoor gekozen om binnen het onderhandelaars-akkoord een oplossing te zoeken in de herziening van de afspraken. Voor die uitwerking zijn werkgevers gesondeerd en is een bijeenkomst belegd op 22 september. Daar gaf de WOB onderhandeldelegatie toelichting op de uitwerking van het sociaal plan (inclusief berekeningen van effecten van bezuinigingen en reorganisatie-effecten) en de werktijdenregeling. Erik Jan van Dalen, sr. adviseur bij TNO, introduceerde het onderwerp individueel roosteren, met voordelen voor werkgever en werknemer.

De informatie-uitwisseling op die bijeenkomst gaf de onderhandelaars voldoende bagage om de onderhandelingen voort te zetten. Dit leidde tot een positief resultaat: op 4 oktober 2010 bereikten partijen opnieuw overeenstemming. Het resultaat werd van werkgeverskant op 14 oktober door de ALV bekrachtigd. Na instemming ook van de achterban van de werknemersorganisaties was de CAO openbare bibliotheken 2010-2011 daarmee een feit. De onderhandelaars hebben daarop een gezamenlijk communiqué gepubliceerd. Bijzonder zijn de 'van werk naar werk'-afspraken in het sociaal plan. Het voorziet namelijk in de mogelijkheid het dienstverband met boventallige werknemers te laten voortduren terwijl ze WW ontvangen. Zo kan de werknemer langdurig alle faciliteiten gebruiken die hij met de werkgever in zijn mobiliteitsplan heeft afgesproken om elders werk te krijgen, zodat hij vanuit een bestaand dienstverband kan solliciteren. De Regeling Sociaal Plan maakt onderdeel uit van een breder sociaal beleid, waarvan ook scholingsbeleid een belangrijk onderdeel is, vanuit de visie dat scholing een continu proces moet zijn.

Daarmee is herplaatsing in een andere functie – eventueel bij een andere werkgever – niet alleen aan de orde bij reorganisaties, maar kan altijd een onderwerp van gesprek zijn, zodat er altijd optimaal gewerkt kan worden.

Een ander belangrijk onderwerp tijdens de onderhandelingen was de werktijdenregeling. Uiteindelijk resultaat van onderhandelen is de afspraak dat de bestaande werktijdenrelingen in stand blijven, maar als ze gewijzigd worden, moeten ze voldoen aan de voorwaarden in de nieuwe Kaderregeling Werktijden. Daarin blijft voorop staan dat het de werkgever is die de openingstijden van de vestigingen vaststelt en ook de eisen aan de kwantiteit en kwaliteit van het personeel. Verder is in de Kaderregeling Werktijden aangesloten bij de actuele visie op een goede 'work-life balance' en bestaat de mogelijkheid van individueel roosteren.

Daarnaast zijn protocolafspraken gemaakt over levensfasebewust personeelsbeleid, de evaluatie van de arbocatalogus, het monitoren van de effecten van het verdwijnen van buitengewoon verlof uit de CAO, de uitvoering van pilots om ervaring op te doen met het stapsgewijs invoeren van individueel roosteren en hoe te komen tot een transparanter en eenvoudiger FUWA-instrument. De kennis en ervaring uit de pilots individueel roosteren die zo opgedaan wordt, kan daarna gedeeld worden met de hele branche en wellicht leiden tot afspraken over dit onderwerp in de volgende CAO.

2 Pensioenfonds Openbare Bibliotheken

De WOB zit aan de bestuursstaf van het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). Het paritaire bestuur bestaat uit tien personen. Benoemd door de WOB zijn: M.A. Boom, voorzitter, W.A. Feijt, plv. voorzitter, mevrouw H.E. de Herder, H.T. Das en J.J.M. van Pelt. Het vermogen van het POB wordt beheerd door AZL (zelfstandig onderdeel van de ING-Groep), waarbij gewerkt wordt op basis van door het bestuur vastgestelde richtlijnen voor het vermogensbeheer. De pensioenadministratie (deelnemersadministratie en pensioenbetalingen), de beleggingsadministratie en de financiële administratie worden eveneens uitgevoerd door AZL.

De duikelingen van de beurs en de kredietcrisis die de financiële wereld sinds eind 2008 teisteren, hebben ook het pensioenfonds niet ongemoeid gelaten. Herstelplannen waren noodzakelijk. Daarnaast had het POB te lijden onder de steeds verder dalende rente, maar dank zij door het bestuur getroffen beschermingsmaatregelen gelukkig minder dan enkele grotere pensioenfondsen. Het oplopen van de gemiddelde levensverwachting zet het pensioenfonds extra onder druk. Het POB staat er, vergeleken met andere pensioenfondsen, goed voor en komt dan ook niet voor op de lijst van pensioenfondsen die moeten gaan korten op de al ingegane pensioenen. Inmiddels groeien de reserves weer aardig aan en de relatief gezonde financiële positie van het POB maakte bovendien voor 2010 en 2011 een gedeeltelijke indexatie mogelijk.

De POB-premies voor 2010 zijn vastgesteld op: 21,50%; verhaal 8,40% (werknemersdeel); franchise € 12.674; indexatie 0,30%. Besloten is de POB-premie voor 2011 1% omhoog te laten gaan, de franchise naar € 12.898 en zal de indexatie 0,20% zijn. Het bestuur besloot daartoe omdat een nog hogere premie niet substantieel bijdraagt aan de dekkinggraad van het POB, omdat het fonds voor ligt op het lopende herstelplan én omdat de bibliotheken ook zonder premieverhoging al zware tijden tegemoet gaan.

In 2010 organiseerde het POB weer een pensioendag voor de P&O-functionarissen van aangesloten organisaties en werd in de website van het fonds pob.eu een apart werkgeversgedeelte geopend.

3 Commissie Werkgeverszaken & HRM

Vooruitlopend op de fusie tussen WOB en VOB is gekozen voor een commissiemodel waarin de leden nauw betrokken zijn bij de beleidsontwikkeling en activiteiten van de branchevereniging. In de WOB is daarom in de bestuursvergadering van 27 mei de Commissie Werkgeverszaken & HRM (WGZ & HRM) ingesteld. Voorzitter is Jacqueline Roelofs. Leden van de Commissie zijn: Annemieke Brouwer, Maya Casemier (tot 1 september), Jan Gommer, Maria van Iersel, Petra Jellema, Dianne Weersink en Anne Tiemersma. Door het vertrek van Maya Casemier uit de sector en uit het bestuur ontstond in september een vacature in de Commissie. De Adviescommissie P&O werd per dezelfde datum opgeheven. De Commissie WGZ & HRM presenteerde zich, samen met de commissies van de VOB, tijdens de gezamenlijke ALV van de WOB en VOB op 17 juni. De Commissie zal zich eerst gaan richten op kennismaken en afstemmen met de andere commissies en nieuwe organisaties in de branche, zoals SIOB en Bibliotheek.nl. Prioriteit zal liggen op het gebied van opleidingen en organisatie-ontwikkeling. In 2010 zijn besproken de werkwijze van de commissie in relatie tot het bestuur en andere commissies, het beleids-/werkplan, de wijzigingen van het FUWA-instrument, deelname aan een tv-programma van RT: Job Experience, het MKB (subsidie)plan Excelleren.Nu, de plannen voor het nieuwe organisatieontwikkelingstraject en het rapport van de opleidingscommissie van het HR Netwerk over een op te richten landelijk opleidingscentrum.

4 HRM en beleid inzake arbeidsmarkt, arbeidsmobiliteit, opleiding en scholing

ECABO

De WOB was betrokken bij het aanbod van opleidingen op het gebied van informatievoorziening voor de economisch/administratieve, ICT- en veiligheidsberoepen door het kenniscentrum ECABO. Leden zijn ingeschakeld om de laatste wijzigingen aan het kwalificatiedossier te toetsen en fijn te slijpen. Eind december 2009 heeft ECABO een enquête gehouden naar de arbeidsmarktpositie van bibliotheekmedewerkers en informatieverzorgers. Uit de resultaten komt naar voren dat een groot deel van de respondenten vindt dat bibliotheekmedewerkers over specialistische kennis en vaardigheden moeten beschikken. Aan de andere kant vinden ongeveer zes van de tien respondenten dat 'werk- en denk-niveau' en 'persoonlijke kwaliteiten' belangrijker zijn dan een specifieke opleidingsachtergrond.

Landelijk opleidingscentrum

Op verzoek van de WOB heeft het HR Netwerk een advies uitgebracht over de vorming van een landelijk opleidingscentrum. Na bespreking van het eerste concept op de ledendag van het HR Netwerk op 7 april 2010 kreeg deze nota de status van gevraagd advies aan de WOB. Het betreft een concept voor één landelijk opleidingscentrum dat zich daarbij beperkt tot het positioneren van branchespecifieke opleidingen op MBO- en HBO-niveau. In een volgende fase zullen samenwerking en integratie onderwerp van nadere studie worden. In de loop van 2010 kreeg dit onderwerp ook de aandacht van het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB).

Vervolg op project organisatie-ontwikkeling: Goudklompjes

In 2009 voerde de VOB het organisatieontwikkelingsprogramma 'Goudklompjes' uit. Veel bibliotheken namen met een of meer teams deel aan deze bijzondere vorm van op innovatie gerichte organisatie-ontwikkeling. Alle kosten voor de deelnemers konden uit de projectmiddelen vergoed worden. Uit de evaluatie bleken positieve resultaten, maar er zijn ook verbetermogelijkheden gesuggereerd. Onder de titel 'Nieuwe VOB en WOB pakken de handschoen op voor het doorstarten van het programma Organisationsontwikkeling' (alias 'Goudklompjes') werd samen met Stichting Bibliotheek.nl een plan voor een doorstart gepresenteerd. Helaas bleek dat de nieuwe opzet voor de deelnemers financieel onhaalbaar is. De commissie WGZ & HRM bekijkt nu op welke wijze organisatieontwikkeling wel vorm gegeven kan worden.

Werkenindebibliotheek.nl

Om het imago van de branche openbare bibliotheken op de externe arbeidsmarkt te verbeteren is de website 'werkenindebibliotheek.nl' gelanceerd. In 2010 bezochten 97.746 mensen de site (106.823 in 2009). Naast trouwe bezoekers is meer dan de helft nieuw. Iets meer dan 43% komt via een directe link naar de site toe. Ongeveer eenzelfde aantal bezoekers komt van sites die naar 'werkenindebibliotheek.nl' verwijzen en slechts 15% via een zoekmachine. Om meer (toekomstige) medewerkers kennis te laten nemen van vacatures is een widget gebouwd die de vacatures op 'werkenindebibliotheek.nl' laat zien. Bibliotheekorganisaties en medewerkers kunnen de widget eenvoudig overnemen op hun eigen site.

Naast nieuwsberichten, branche-informatie over de CAO, pensioen, scholing en beroepen is het vooral een site voor vacatures. Omdat 'werkenindebibliotheek.nl' alle bibliotheekvacatures wil laten zien worden deze sinds maart 2010 automatisch van andere sites verzameld en geplaatst in een widget onder 'overige bibliotheekbanen'. Wekelijks kijken daar meer dan 1000 potentiële sollicitanten naar. De reacties op de geplaatste vacatures worden zelden afgehandeld via de Back Office-tool. Eind 2010 is daarom opdracht gegeven de site aan te passen zodat het gemakkelijker wordt voor bibliotheken om zelf vacatures op 'werkenindebibliotheek.nl' te plaatsen en reacties op de vacatures te ontvangen.

5 Belangenbehartiging

MKB Nederland

Voor een krachtige lobby is de WOB lid van de werkgeversorganisatie MKB Nederland. En dat is nodig, want op deze manier oefent de WOB invloed uit op de wet- en regelgeving, draagt bij aan de meningvorming over actuele sociaaleconomische onderwerpen en kan aandacht vragen voor bepaalde belangen van haar leden en de bibliotheekbranche in het bijzonder. MKB Nederland heeft daarnaast overlegstructuren voor branches binnen de sector vrije tijd, brengt CAO-onderhandelaars van diverse branches bijeen en heeft werkgroepen op het gebied van o.a. arbeidsmarktpolitiek. Het lidmaatschap van MKB Nederland biedt ook extra voordelen direct voor onze leden. Voor de WOB-leden is een Toolkit Beïnvloeding College-onderhandelingen ter beschikking gesteld, die praktische handvatten biedt om lokale partijen te ontmoeten en met hen in gesprek te gaan en te onderhandelen. MKB Nederland heeft de WOB benaderd voor deelname in een project met het ministerie van SZW om de leercultuur binnen organisaties te bevorderen. De WOB heeft daartoe in augustus de leden benaderd en kreeg daar uitsluitend positieve reacties op. Sinds eind 2010 doen vijfhonderd mkb-ondernemers in veertien branches mee aan het project Excelleren.Nu. Hans Klink (Cubiss) is de projectleider namens de WOB, waarbij 50 bibliotheken gratis deskundig HR-advies 'op maat' krijgen over de wijze waarop (verdere) ontwikkeling van medewerkers en organisatie vorm gegeven kan worden. Het project ontvangt voor de leden een subsidiebedrag van meer dan € 300.000.

Federatie werkgeversvereniging in de Cultuur

De WOB is lid van de Federatie werkgeversvereniging in de Cultuur (FC). De FC is het overkoepelende platform waarin alle grote Nederlandse brancheorganisaties uit de culturele sector zijn verenigd. De professionaliteit en goed werkgeverschap van organisaties en van de cultuursector als geheel staat daarin voorop. Naast overleg op arbeidsvoorwaarden-terrein en heroriëntatie op de FC als werkgeversbelangenbehartiger, stond het jaar 2010 in het teken van gemeenteraadsverkiezingen, de Tweede Kamerverkiezingen, de vorming van een nieuw kabinet en de bezuinigingen. De FC heeft tools voor lobbywerk ontwikkeld, decultuurwijzer.nl is de stemwijzer voor de gebruikers van de plaatselijke bibliotheek, zetcultuurprodekaart.nl betrok op WEB 2.0-wijze de gebruikers van culturele organisaties erbij om de betekenis van kunst & cultuur letterlijk zichtbaar maken door een foto te plaatsen, of de petitie te ondertekenen. Ook is de campagne NEDERLAND SCHREEUWT OM CULTUUR gestart tegen de kabinetsplannen om € 200 miljoen op cultuur te korten. Op 20 november hebben in bijna 70 steden en dorpen meer dan 100.000 mensen geschreeuwd om cultuur. Hiermee hebben zij het kabinet laten weten dat zij het niet eens zijn met de buitenproportionele bezuinigingsmaatregelen die de culturele sector wordt opgelegd.

VNG/IPO

De VNG gaf al begin 2010 een signaal af dat er zwaar weer voor gemeentefinanciën op komst was en adviseerde de gemeenten zich te buigen over de beleidskeuzes voor de komende vier jaar. Voor de arbeidsvoorwaardenlobby praat de WOB dan ook met de VNG en het IPO. De VNG wijst haar leden in de jaarlijkse VNG-brief op wijzigingen van de totale loonkosten. We hebben aandacht gevraagd voor het feit dat gemeenten de loonkostenontwikkeling niet jaarlijks of niet volledig in de subsidie meenemen. Dat heeft een belangrijk cumulatief effect op het budget van de gesubsidieerde instellingen. Het is wenselijk dat gemeentes bij vergoeding van de incidentele loonontwikkeling dezelfde gedragslijn als voor het eigen personeel van de gemeente hanteren. Verder is aandacht gevraagd voor de uitvoering van de Agenda voor de Toekomst, het Bibliotheekcharter 2010-2012 en de implementatierol voor provincies en gemeenten, waarbij het niet alleen gaat om adequate voorzieningen, maar ook om goed toegerust personeel. Daarnaast is de gemeenten gewezen op het geldende instapniveau (Charter en Koepelconvenant herstructurering openbare bibliotheekwerk plus aanvulling – zie VNG-ledenbrieven 02/4, 04/07 en 10/014) en op het feit dat certificering een voorwaarde is om te kunnen (blijven) functioneren in het netwerk van openbare bibliotheken, en minimumgaranties biedt voor landelijke netwerkqualiteit.

6 Instrumentenontwikkeling voor de sector

De WOB ontwikkelt samen met en voor haar leden HRM-instrumenten die hen ondersteunen bij de uitvoering van het werkgeverschap en het HRM-beleid.

OBIP+

Om in de veranderende bibliotheken organisatie en medewerkers voor te bereiden op hun toekomstige functie is destijds gekozen voor een geautomatiseerde instrument voor organisatieontwikkeling en integraal personeelsmanagement: OBIP+. Het doel van dit instrument was een verbinding aan te brengen tussen de inhoud van het strategisch beleid, de ontwikkeling van de organisatie als geheel en de dagelijkse werkpraktijk en werkbeleving van werknemers. De WOB werd licentiehoudster. De leden konden een betaalde sublicentie nemen. Achteraf bleek dat uit het WOB-vermogen jaarlijks steeds grotere exploitatieverliezen gedekt moesten worden, terwijl steeds minder licentiehouders effectief met het instrument werkten. Daarom besloot de ALV in december 2009 OBIP+ met nog slechts een jaar te verlengen en na 2010 het instrument niet meer door de WOB te laten exploiteren. Vooruitlopend daarop zijn tegen eind 2009 de overeenkomsten met de leveranciers en gebruikers opgezegd. Op basis van de geschatte aanmeldingen is een package deal gesloten met de leveranciers. Dat gaf de gebruikers de kans om te het instrument nog een jaar te blijven gebruiken, maar ook om te kijken naar een modernere en goedkoper alternatief.

In een bijeenkomst in september van OBIP+-gebruikers en geïnteresseerde leden werden presentaties gegeven over verschillende andere HRM-instrumenten. Conclusie van de aanwezigen was dat ze het idee van één branche-instrument willen verlaten, zodat elke organisatie een eigen keuze kan maken voor een instrument. De WOB kan daarbij een rol spelen als adviseur door verschillende instrumenten naast elkaar te zetten, De meerderheid was niet voor een voorzetting van OBIP+ onder de voorwaarden in 2010.

Functioneerdinstrument

In de CAO is het gebruik van het expert-FUWA-systeem vastgelegd. Dit FUWA-instrument haakt aan op het webbased OBIP+ platform. Om niet langer geconfronteerd te worden met de kosten van jaarlijkse hosting en onderhoud van een speciaal ingericht webplatform, is besloten om het FUWA-instrument om te bouwen naar een 'stand alone versie'. Op het huidige expertsysteem van FUWA kwam vanuit de achterbannen van partijen echter ook kritiek. In het voorjaar van 2010 is een bijeenkomst georganiseerd om over de punten van kritiek te praten. Dat heeft geleid tot de instelling van een paritaire werkgroep. Deze werkgroep heeft zich verder verdiept in hoe te komen tot een eenvoudiger en transparanter FUWA-systeem. Uitgangspunt bij een verandering van systeem is dat functies ingedeeld met het 'oude' FUWA-instrument, bij waardering met het nieuwe instrument hetzelfde schaalniveau behouden, dus: niveau 7 oud = niveau 7 nieuw. Naast vereenvoudiging van het huidige systeem is ook de vergelijkende methode van functie-waarderen onderzocht. Sociale partners hebben in het CAO-akkoord ook in die zin afspraken gemaakt over het FUWA-instrument.

Branche RI&E

De Risico Inventarisatie & Evaluatie Openbare Bibliotheken zet risico's op het gebied van arbeidsomstandigheden in een organisatie op een rij en geeft een plan voor het oplossen ervan. Gebruik wordt gemaakt van het digitale instrument dat het Steunpunt RI&E beheert. Door een nieuw 'Content Management'-systeem (CMS) en input van gebruikers en brancheorganisaties heeft de RI&E een vernieuwde lay-out en verbeterde gebruiksvriendelijkheid. Om hiervan gebruik te maken is in overleg met de vakbonden besloten ArboNed opdracht te geven de branche RI&E in de nieuwe versie op te nemen en tegelijk een vereenvoudiging en modernisering door te voeren.

Arbocatalogus

Parallel met de modernisering van de branche RI&E zal met subsidie van het ministerie van SZW de Arbocatalogus door TNO worden geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten gaan CAO-partijen bekijken waar de Arbocatalogus wijziging of aanvulling behoeft.

7 Samenwerking met externe partners

PointLogic

Voorgaande jaren werd een mini-enquête onder de leden uitgezet om de effecten van de CAO-afspraken op de kostenontwikkeling te volgen. Omdat PointLogic zijn rekensysteem F3 heeft vernieuwd, is voor de CAO-berekeningen dankbaar gebruik gemaakt van hun expertise. Zo konden de kosten van een reorganisatie met behulp van de salarisadministratie van een groot aantal leden inzichtelijk gemaakt worden.

Kenniscentrum Werk & Vervoer

In het kader van fondsenwerving door de WOB kan de verkregen subsidie voor pilots individueel roosteren (volgt uit de CAO-afspraken) niet onvermeld blijven. Het Kenniscentrum Werk & Vervoer is benaderd voor subsidie. Vooruitlopend op de subsidieverstreking hebben twee bibliotheekteams meegedaan met het event 'Werknemers in beweging', waarbij een team van de bibliotheken de eerste prijs won. De subsidie ad € 65.000 voor pilots individueel roosteren met vijf bibliotheekorganisaties is kort daarop toegekend.

8 Communicatie met de leden

In de WOBberichten en op wobsite.nl is ook dit jaar aandacht gegeven aan (nieuwe) wetgeving zoals 'de kleine banenregeling', op grond waarvan voor jongere werknemers tot 23 jaar, die maximaal € 6.000 per jaar verdienen, geen premies betaald hoeven te worden, de Wajong-adviesvoucher die het onderzoek naar de mogelijkheden voor een jonggehandicapte op een baan subsidieert, veranderende regels rond de omscholingsbonus en de subsidieregeling voor gratis advies voor mobiliteits-management.

Ook werd de introductie van de Werkkostenregeling per 1-1-2011 toegelicht. Deze regeling regelt op termijn dat de werkgever maximaal 1,4% van zijn totale fiscale loonsom mag besteden aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen. Pas in 2014 zijn alle werkgevers verplicht de Werkkostenregeling toe te passen. Omdat de Werkkostenregeling ongunstig kan zijn voor werkgevers en werknemers adviseerde de WOB haar leden om op de oude voet door te gaan en niet zonder meer te kiezen voor de nieuwe regeling. De wbsite en WOBberichten informeren de leden verder over brancherapportages, relevante jurisprudentie en opmerkelijke HRM-zaken.

9 Mantelovereenkomsten

De WOB sluit voor haar leden mantelovereenkomsten en bedingt daarbij voor haar leden zo gunstig mogelijke voorwaarden. Dat betreft bijvoorbeeld verzekeringsvormen als eigenrisicodragers voor de WIA, bij het steeds hoger worden premies van het UWV, maar ook Arbodienstverlening. Binnen de samenwerking met ArboNed biedt de WOB sinds 2010 een landelijke vertrouwenspersoon, een klachtencommissie en opvang bij schokkende gebeurtenissen. Alle leden kunnen hiervan gebruik maken, ongeacht of zij voor arbodienstverlening gebruik maken van de diensten van ArboNed. Deze dienstverlening is gratis zolang er geen meldingen worden ontvangen. Daarna geldt een gereduceerd tarief. Sinds 2010 biedt de WOB/VOB twee zorgverzekeringmantels aan. Een bestaande mantelovereenkomst met Aevitae/VGZ en een op basis van een mantel die de Federatie Cultuur heeft gesloten via AON bij Zilveren Kruis Achmea.

10 Fusie met VOB

Vanaf 1 januari 2010 vormen de besturen van de WOB en de VOB een personele unie. De samenwerking tussen beide verenigingsbureaus is dit jaar geïntensiveerd. Op 1 januari 2011 zal de juridische fusie een feit zijn. Ruim 45 jaar na haar oprichting op 18 december 1965 houdt de WOB dan dus op te bestaan als zelfstandige entiteit. Haar rechten en verplichtingen gaan per 1 januari 2011 over op de VOB, die op hetzelfde adres is gevestigd.

Het bestuur dankt allen die in deze periode hun bijdrage hebben geleverd aan het werk van de vereniging en vertrouwt, voor degenen op de fusiedatum aan de WOB zijn verbonden, op hun doorgaande inzet voor haar rechtsopvolger.

bijlage 1

Samenstelling bestuur, commissies en externe vertegenwoordigingen

Bestuur per 31 december 2010

Dhr. E. Jurgens (voorzitter)
Dhr. Ch. Noordam (vice-voorzitter VOB zaken)
Dhr. J. Debeij
Mw. M. Mertens (penningmeester / secretaris)
Dhr. N. Nanninga (vice-voorzitter WOB zaken)
Dhr. R. Pronk
Mw. I. Reijntjes (vanaf 14 oktober)
(tot 1 september: Mw. M. Casemier)
Dhr. C. Wiersma

Vertegenwoordigers WOB in het Bedrijfspensioenfonds Bibliotheekpersoneel

Dhr. M. Boom (voorzitter) tot 01-07 2015
Dhr. W. Feijt (plv. voorzitter) tot 01-07 2013
Dhr. H. Das tot 01-07 2014
Mw. H. de Herder tot 01-07 2011
Dhr. J. van Pelt tot 01-07 2012

Commissie Werkgeverszaken & HRM

Mw. J. Roelofs (voorzitter) (OBD, Nijverdal)
Mw. A. Brouwer (Biblionet Groningen)
Mw. M. van Iersel (Bibliotheek De Meijerij, Vught)
Mw. P. Jellema (Probiblio, Hoofddorp)
Mw. D. Weersink (OB Gelderland Zuid, Nijmegen)
Dhr. J. Gommer (Flevomeerbibliotheken, Lelystad)
Dhr. A. Tiemersma (Bibliotheek Leeuwarden)
Vacature (tevens bestuurslid)

Vaste commissie van Advies inzake Arbeidsrechtelijke Geschillen

Dhr. L. Poell (voorzitter)
(benoemd door de WOB, ABVAKABO FNV en CNV Publieke Zaak gezamenlijk) tot 01-01 2011
Mw. H. Hillenius-van Draanen (plv. voorzitter)
(benoemd door de WOB, ABVAKABO FNV en CNV Publieke Zaak gezamenlijk) tot 01-01 2011
Dhr. H. Kemperman (lid namens de WOB) tot 09-03 2013
Dhr. J. Swarte (plv. lid namens de WOB) tot 24-03 2011
Dhr. L. de Vries (lid namens ABVAKABO en CNV Publieke Zaak) tot 24-03 2011
Dhr. L. Geradts (plv. lid namens ABVAKABO en CNV Publieke Zaak) tot 04-03 2012

Colofon

Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) Jaarverslag 2010 inclusief
Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken (WOB) Jaarverslag 2010
Vereniging van Openbare Bibliotheken, Den Haag
Vastgesteld in de algemene ledenvergadering van de VOB, 19 mei 2011 te Utrecht

Tekstbijdragen medewerkers VOB

Samenstelling en redactie Inge van Asperen

Eindredactie Ap de Vries

Bezoekadres Grote Marktstraat 43 Den Haag

Postadres Postbus 16146 2500 BC Den Haag

T 070 309 05 00

F 070 309 05 99

E vereniging@debibliotheken.nl

I www.debibibliotheken.nl

Ontwerp Comma-S ontwerpers, 's-Hertogenbosch

Drukwerk Lecturis, Eindhoven

Den Haag, september 2011

© Vereniging van Openbare Bibliotheken

Meer informatie over de VOB en haar diensten is verkrijgbaar bij het bureau van de vereniging.

